

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Statnett SF
Mottatt Arkivet

09 JAN 2013

Statnett SF
Postboks 5192 Majorstua
0302 OSLO

Vår dato: 08 JAN 2013

Vår ref.: NVE 201100850-57 kn/man

Arkiv: 611

Deres dato: 14. februar 2012

Deres ref.: 1625152-1-1

Saksbehandler:

Matilde Anker

22 95 98 90

man@nve.no

Salten transformatorstasjon. Oversendelse av tillatelse

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Statnett SF konsesjon for å bygge og drive Salten transformatorstasjon. Vedlagt oversendes NVEs tillatelse og ett eksemplar av notatet "Bakgrunn for vedtak" av i dag.

Denne tillatelsen kan påklages, se opplysninger i konsesjonsdokumentet. Eventuelle klager vil bli sendt Dem til uttalelse før saken legges fram for Olje- og energidepartementet.

Orientering av grunneiere/rettighetshavere og naboer

Vedlagt kopi av et orienteringsbrev NVE sender ut til høringsparter, berørte grunneiere og til berørt reinbeitedistrikt. NVE ber om at Statnett så snart som mulig orienterer naboer og gjenboere og eventuelt andre rettighetshavere om vedtaket. Naboeiendommer er eiendom som har felles grense med den tomt som skal bebygges. Gjenboereiendom forstås som eiendom hvor kun en vei, gate, elv eller annet areal ligger imellom. Både eiere av bebygde og ubebygde eiendommer skal varsles.

NVE ber om en bekreftelse på at orienteringsbrevet er sendt ut med opplysning om dato for utsendelsen.

NVE har mottatt to innsigelser til søknaden, og saken vil etter klagefristens utløp oversendes Olje- og energidepartementet for endelig behandling.

Orientering av systemansvarlig

I forbindelse med anleggets detaljerte tekniske utforming og funksjonskrav viser NVE til § 14 i forskrift om systemansvaret. Konsesjonæren plikter å informere systemansvarlig uten ugrunnet opphold om planer eller endringer av egne anlegg som kan påvirke driften og utnyttelsen av regional- og sentralnettet, når andre konsesjonærer er berørt av dette. Nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg kan ikke idriftsettes uten etter vedtak av systemansvarlig. Plikten til å informere systemansvarlig gjelder også ved senere endringer av anlegget som ikke utløser behovet for ny anleggskonsesjon.

Konsesjonærenes plikt til å gi systemansvarlig opplysninger knyttet til idriftsettelse av anlegg i regional- og sentralnettet fremkommer av forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (Fos) § 23 om opplysningsplikt.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Om byggesaksbehandling

Anlegg for overføring og omforming av elektrisk energi er unntatt fra behandling etter plan og bygningsloven, jf. pbl. §1-3. Bygg direkte tilknyttet den daglige driften av energianlegg skal derfor ikke byggesaksbehandles. NVE mener det aktuelle bygget faller inn under unntaket i § 1-3, og det skal derfor ikke byggesaksbehandles av kommunen. Aktuelle bygg skal likevel utformes i tråd med relevante krav i forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift) av 26.03.2010 nr 489. Konesjonæren er ansvarlig for at forskriftens krav etterfølges.

Med hilsen

Siv Sannem Inderberg
Siv Sannem Inderberg
seksjonssjef

Matilde Anker
seniorrådgiver

Vedlegg: NVEs bakgrunnsnotat for vedtak om ny Salten transformatorstasjon
Anleggskonsesjon Salten transformatorstasjon
Kopi av brev til Fylkesmannen i Nordland og Nordland fylkeskommune
Kopi av brev til høringsinstanser, berørte grunneiere og berørt reinbeitedistrikt

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Anleggskonsesjon

Meddelt:

Statnett SF

Organisasjonsnummer: 962 986 633

Dato: 08 JAN 2013

Varighet: 10.01.2043

Ref: NVE 201100850-55

Kommune: Sørfold

Fylke: Nordland

I medhold av lov av 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 3-1, jf. forskrift av 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften) § 3-1 og delegering av myndighet fra Olje- og energidepartementet i brev av 24.10.2011, gir Norges vassdrags- og energidirektorat under henvisning til søknad av 14.02.2012 og vedlagt notat *Bakgrunn for vedtak* av i dag

Statnett SF

tillatelse til i Sørfold kommune i Nordland å bygge og drive følgende elektriske anlegg:

Salten transformatorstasjon:

- To transformatorer med ytelse 250 MVA og omsetning 420/132 kV
- En reaktor RT1 med ytelse 80 MVA
- Fem bryterfelt med nominell spenning 420 kV
- Fem bryterfelt med nominell spenning 132 kV
- Nødvendig høyspennings apparatanlegg
- Et nytt enetasjes kontrollhus med servicedel med grunnflate 380 m², og et lager med grunnflate 220 m².
- En ca. 1,5 kilometer adkomstveg med 5 meters bredde opp til nye Salten transformatorstasjon.

Anleggene skal i det vesentligste være som vist på kart merket "Adkomstveg og ny tomt for trafostasjon", i målestokk 1:4000 i A3 utarbeidet av Rambøll Norge AS datert 26.02.2010. Utformingen av kontrollhuset skal i det vesentligste være som vist på fasadetegninger merket "Salten transformatorstasjon. SAL_ Kontrollhus og lager. Fasader", i målestokk 1:150 i A1 datert 15.12.11. Adkomstvegen skal utføres i tråd med kart merket "Adkomstveg til ny transformatorstasjon", utarbeidet av Rambøll Norge AS, datert 08.12.09.

og tillatelse til å legge om:

- Ca. 700 meter av eksisterende 420 kV-ledningen Salten-Svartisen inn til nye Salten transformatorstasjon.
- Ca. 200 meter av eksisterende 420 kV-ledningen Salten-Kobbelv inn til nye Salten transformatorstasjon.
- Ca. 120 meter av eksisterende 132 kV-ledningen Salten-Valljord I inn til nye Salten transformatorstasjon.
- Ca. 120 meter av eksisterende 132 kV-ledningen Salten-Valljord II inn til nye Salten transformatorstasjon.
- Eksisterende 132 kV-ledningene fra Siso koblingsanlegg til nye Salten transformatorstasjon.

Kraftledningene skal i det vesentlige være som vist på kart merket "Linjeføring inn og ut av ny Trafo", datert 28.04.2010 i målestokk 1:4000.

Kart, planer og tegninger er vedlagt konsesjonsdokumentet.

Når konsesjonsgitt anlegg er satt i drift bortfaller følgende:

Punkt 1 i anleggskonsesjon meddelt Statskraftverkene 15. juli 1987, ref. 0484 E-83 om Salten transformatorstasjon.

Anleggskonsesjon meddelt Statskraftverkene 25.11.1988, ref. 3575/88 EKA ABJ/IMH om en 132 kV ledning mellom Salten transformatorstasjon og Siso koblingsanlegg.

Anleggskonsesjon meddelt Statskraftverkene 19. februar 1991, ref. Jnr. 0940/91 EK ABJ/GFT om Salten transformatorstasjon.

I tillegg til de til enhver tid gjeldende vilkår fastsatt i eller i medhold av energiloven, fastsettes med hjemmel i energiloven § 3-5 følgende spesielle vilkår:

1. Konsesjonens varighet

Tillatelsen gjelder inntil 10.01.2043.

2. Idriftsettelse av anlegget

Anlegget må være fullført og satt i drift innen 5 år fra endelig konsesjon.

Konsesjonæren plikter å sende melding til systemansvarlig straks anlegget er satt i drift eller ved endringer i eksisterende anlegg i regional- og sentralnettet. Meldingen skal inneholde opplysninger ihht gjeldende krav fra systemansvarlig.

3. Miljø-, transport- og anleggsplan

Anlegget skal bygges, drives, vedlikeholdes og nedlegges i henhold til en miljø-, transport- og anleggsplan som utarbeides av konsesjonæren og godkjennes av NVE. Arbeider relatert til anlegget kan ikke settes i gang før miljø-, transport- og anleggsplanen er godkjent av NVE.

Planen skal utarbeides i samsvar med NVEs veileder om utarbeidelse av miljø-, transport- og anleggsplan for bygging av anlegg med konsesjon etter energiloven.

Planen skal utarbeides i samarbeid med berørt kommune, grunneiere og andre rettighetshavere.

Planen skal beskrive og drøfte:

- Så langt det er mulig skal det gjennomføres begrenset hugging ved bygging av adkomstvegen. Det skal utvises spesielle hensyn i naturtypen gammel lauvskog i lokaliteten Lembakkan.
- Det skal brukes stedegne masser på toppen av nye fyllinger langs den nye adkomstvegen.
- Nødvendige skjæringer for å bygge den nye adkomstvegen skal minimeres i så stor grad som mulig.
- Det skal tas hensyn til eksisterende buldresteiner i den grad det er mulig.
- Statnett skal ha kontakt med reindriftsnæringen slik at hensyn til reindriften blir i varetatt å så stor grad som mulig. Anleggsarbeidene skal koordineres med reinbeitedistriktet for å minimere eventuelle ulemper for flytting av rein gjennom området.

Planen skal gjøres kjent for entreprenører. Konsesjonæren har ansvaret for at planen følges.

Anlegget skal til enhver tid holdes i tilfredsstillende driftsmessig stand i henhold til miljø-, transport- og anleggsplanen og eventuelt andre vilkår/planer.

Konsesjonæren skal foreta en forsvarlig opprydding og istandsetting av anleggsområdene. Oppryddingen skal være ferdig senest 2 år etter at anlegget eller deler av anlegget er satt i drift.

Tilsyn med bygging, drift, vedlikehold og nedleggelse av anlegget er tillagt NVE. Utgifter forbundet med NVEs godkjenning av planen, og utgifter til tilsyn med overholdelse av planen dekkes av konsesjonæren.

4. Sanering av anlegg

Eksisterende Salten transformatorstasjon ved Straumvatnet og eksisterende 132 kV ledning mellom Salten transformatorstasjon og Siso koblingsanlegg skal saneres og området tilbakeføres til naturen. Saneringen skal være ferdig senest 2 år etter at ny Salten transformatorstasjon er i drift. Om Statnett SF og Siso Energi AS kommer til enighet om overdragelse av eksisterende kontrollhus skal ikke dette saneres.

5. Fotodokumentasjon

Innstrekket av eksisterende og ny 420 kV Salten-Svartisen skal fotodokumenteres med representative fotografier av ledningen slik den oppleves i landskapet i dag. For nye fotografier skal det lages fotojournal.

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Siv Sannem Inderberg
Siv Sannem Inderberg
seksjonssjef

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. fvl. kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

HJEMMELSINNEHAVERE LANGS FORESLÅTT VEGTRASE

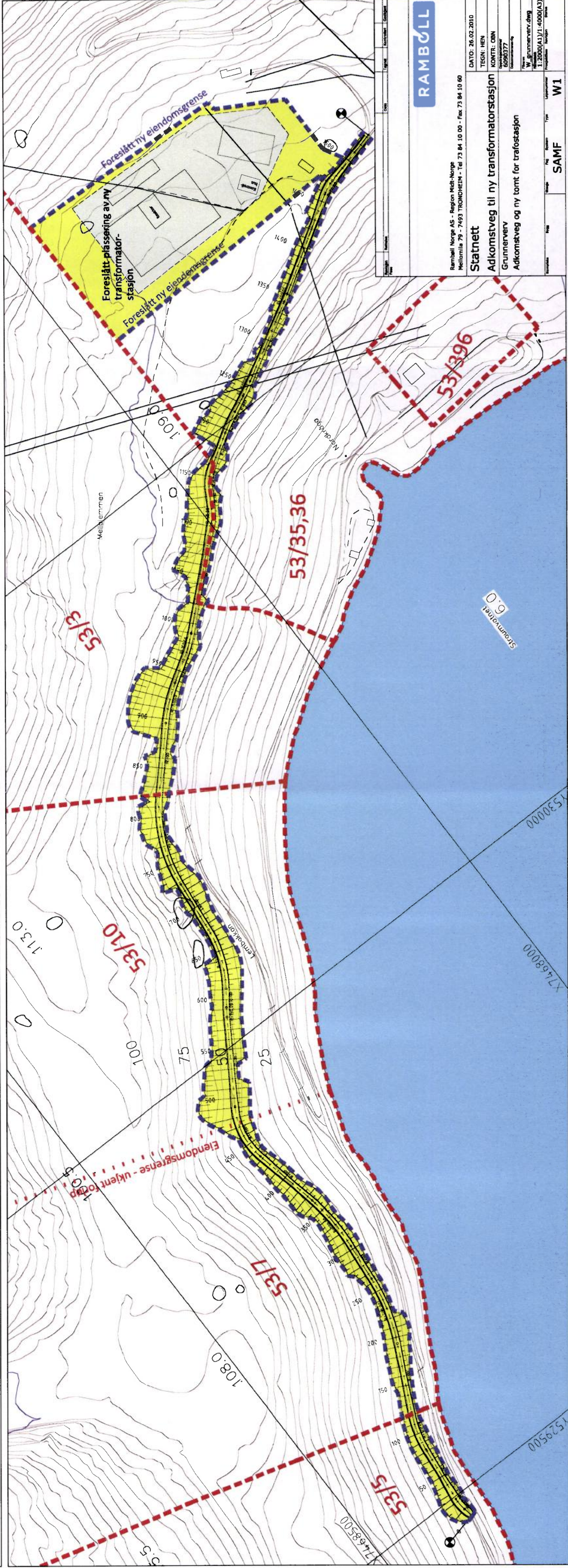
ANLEGGSGVEG OPP TIL NY TRAFOSTASJON PÅ LEMMEN

G.nr/ B.nr	Hjemmelsinnehaver(e)	Adresse	Andel	Grunnerverv
53/3	Johansen, Wiktor Johan	Langstrand, 8226 Straumen	1/1	9 739 m ²
53/5	Strømme, Torbjørg Johanne	Parkveien 48A, 8005 Bodø	1/2	2 595 m ²
	Østmo, Inge A Magull	Furnesvegen 624, 2320 Furnes	1/2	
53/7	Hansen, Lisbeth	Myrveien 41, 8230 Sulitjelma	3/12	7 991 m ²
	Helland, Kjell	Steinvollveien 25, 8050 Tverlandet	3/12	
53/10	Olsen, Arne (Død)	v/Kjell Helland, Steinvollveien 25, 8050 Tverlandet	6/12	11 038 m ²
	Valjord, Hans Idar	Langstrand, 8226 Straumen	1/1	
53/35 og 53/36	Siso Energi AS	8226 Straumen	1/1	7 628 m ² (veg) 36 526 m ² (tomt)
53/396	Statnett SF	Pb 5192 Majorstuen, 0302 Oslo		
			Totalt:	75 517 m²

Grunnervet areal gjelder 1 meter utenfor vegens skråningsutslag

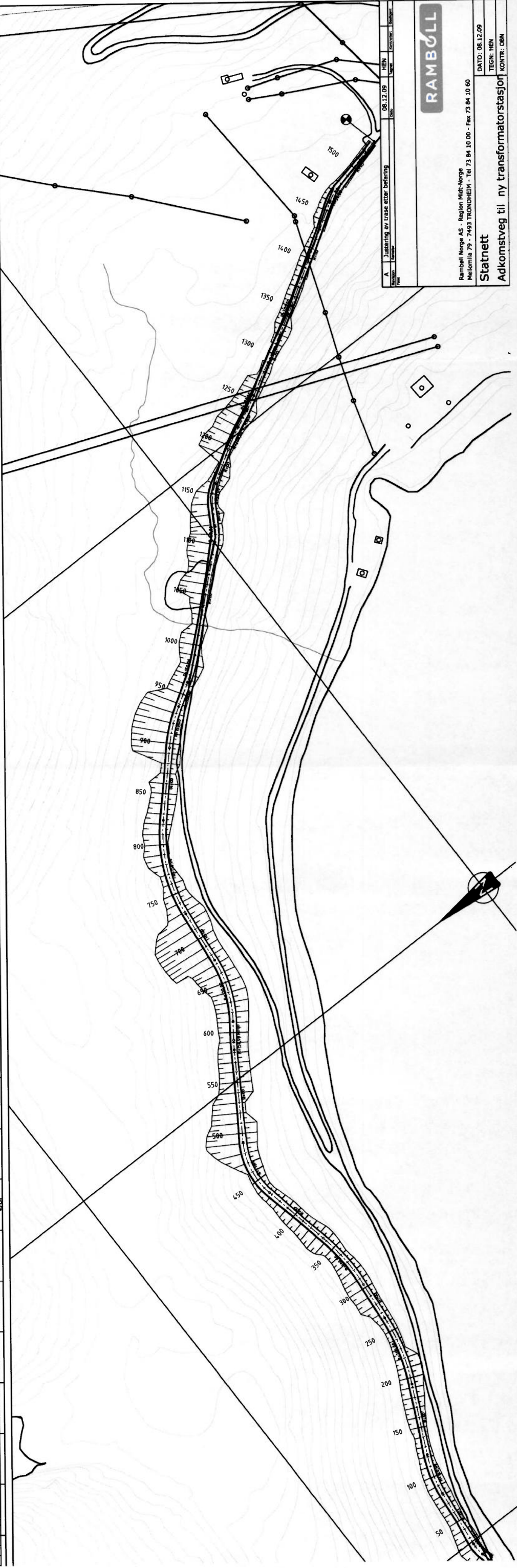
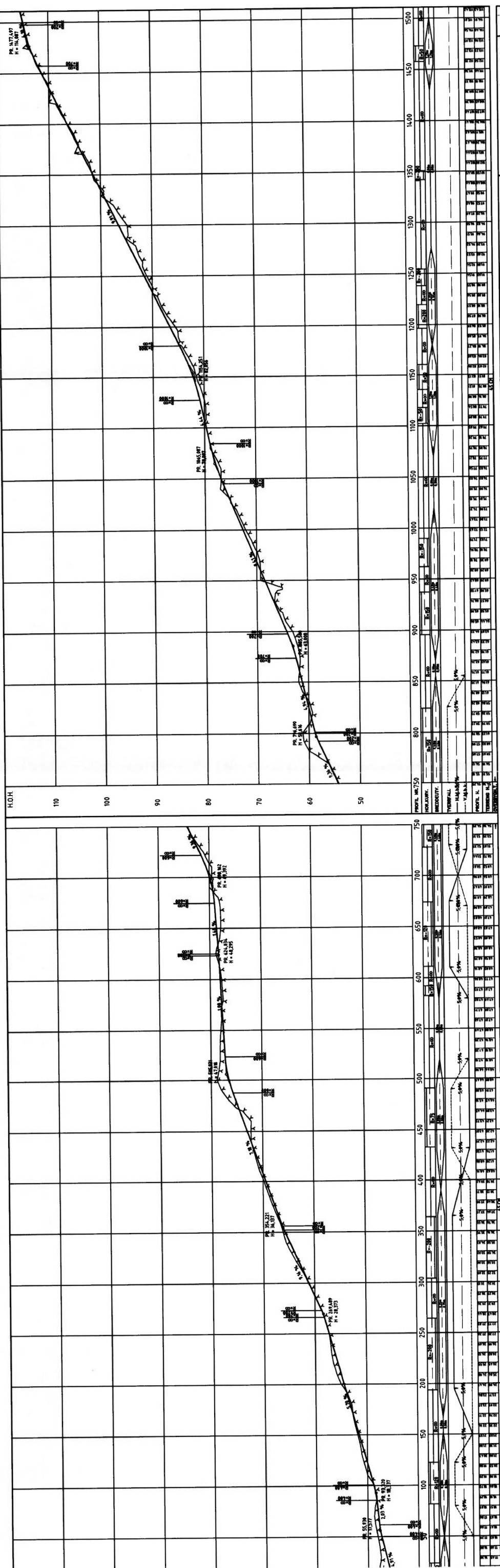
Tegnforklaring

- - - - - Eksisterende eiendomsgrænse
- · · · · Eiendomsgrænse, ukjent forløp
- - - - - Ny eiendomsgrænse
- 53/3 Gårds-/bruksnr
- Permanent erverv

RAMBOLL

A Jæring av trase etter Befaring

08.12.09

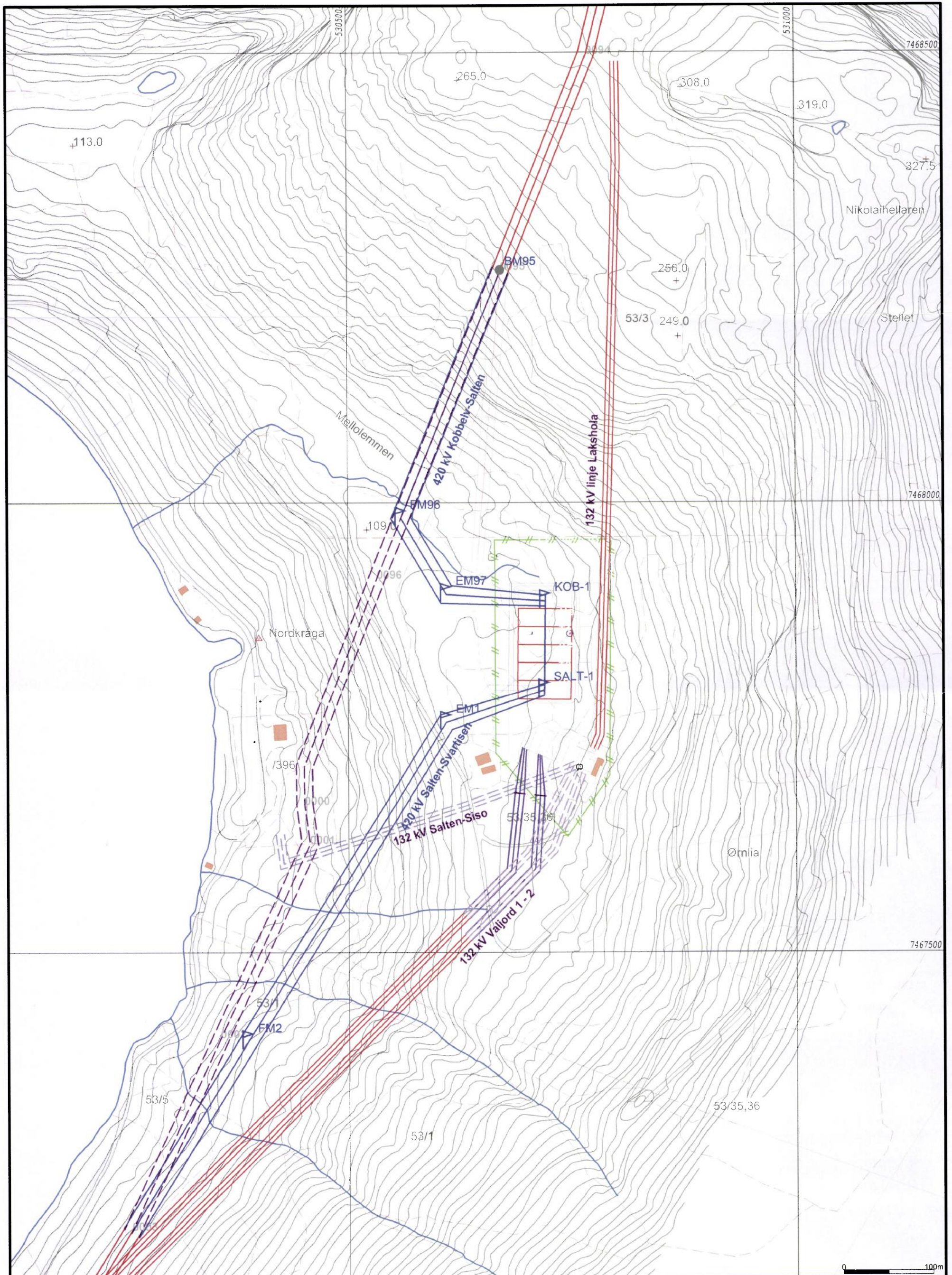
HEIN

RAMBOLL

Ramboll Norge AS - Region Midt-Norge
Mellemli 79 - 7493 TRONDHEIM - Tel 73 84 10 00 - Fax 73 84 10 60

Statnett
Adkomstveg til ny transformatorstasjon

DATE: 08.12.09
TEGN: HEIN
KONTR: OBN

<ul style="list-style-type: none"> — Ny linje 420 kV — Ny linje 132 kV - - Linje som skal fjernes 420 kV - - Linje som skal fjernes 132 kV — Linje bestendestå 132 kV 		<p>Powel ASA Fag-avdeling Linjeføring inn og ut fra ny Trafo</p>	 Målestokk 1:4000
<p>Beliggenhet og høyder må oppfattes som orienterende.</p>			

NVEs bakgrunnsnotat for vedtak om
ny Salten transformatorstasjon
Sørfold kommune i Nordland fylke

Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Statnett SF/ Salten transformatorstasjon		
Fylke/kommune:	Nordland/Sørfold		
Ansvarlig:	Siv Sannem Inderberg	Sign.:	<i>Siv S. Inderberg</i>
Saksbehandler:	Matilde Anker	Sign.:	<i>Matilde Anker</i>
Dato:	08 JAN 2013		
Vår ref.:	NVE 201100850-56	KN:	53/2012
Sendes til:	Tiltakshaver og offentliggjøres på www.nve.no/kraftledninger		
Orientering sendes til:	Grunneiere, rettighetshavere, hørings- og orienteringsinstanser		

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 09575
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Konklusjon

Etter en helhetlig vurdering av fordeler og ulemper vil Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) meddele Statnett SF konsesjon til å bygge og drive en ny Salten transformatorstasjon med adkomstveg i Sørfold kommune i Nordland fylke. Stasjonen skal plasseres på Lemmen, og omlegging av eksisterende ledninger inn til stasjonen og etablering av ny adkomstveg skal bygges slik omsøkt av Statnett.

NVE har vurdert at miljøvirkningene av tiltakene er akseptable sett i lys av at dette er en viktig transformatorstasjon i sentralnettet som vil øke forsyningssikkerheten mellom Nord-Norge og Midt-Norge. Dagens stasjon er ikke tilfredsstillende om en komponent skulle svikte, og det er behov for å fornye anlegget. Nye Salten transformatorstasjon vil også legge til rette for ny produksjon i området. Stasjonen vil plasseres tilbaketrukket på plataet Lemmen, og vil ikke være synlig fra bebyggelsen i Straumen. Plataet er i dag preget av energiutbygging med kraftledninger, tippmaser, koblingsanlegg og veger. Den nye stasjonen er vurdert til ikke å endre mulighetene for utøvelse av friluftsliv i området. Vegen inn til transformatorstasjonen vil imidlertid berøre en viktig naturtype, men NVE mener at skadene kan begrenses ved god planlegging og fremlegging av en miljø-, transport- og anleggsplan som skal godkjennes av NVE.

Innhold

Konklusjon.....	3
1 Søknaden	5
1.1 Salten transformatorstasjon	5
1.2 Adkomstveg.....	6
2 Lovverk og behandlingsprosess.....	8
2.1 Høring av konsesjonsøknad	8
2.2 Tilleggsopplysninger	9
2.3 Statnetts forarbeider.....	9
2.4 Innkomne merknader	9
3 NVEs vurdering	9
3.1 Teknisk løsning.....	9
3.2 Alternative løsninger	11
3.3 Visuelle virkninger	11
3.4 Reindrift.....	13
3.5 Ras	13
3.6 Drikkevann	14
3.7 Kulturminner og kulturmiljø.....	14
3.8 Friluftsliv	15
3.9 Naturmangfold.....	16
3.9.1 Vurdering av konsekvenser for naturmangfoldet	18
3.9.2 Vurdering av samlet belastning	19
3.9.3 §§ 9 og 12	21
3.9.4 Oppsummering	21
4 Avbøtende tiltak.....	21
4.1 Miljø-, transport- og anleggsplan.....	22
5 Innsigelser.....	22
6 NVEs oppsummering, konklusjon og vedtak	24
6.1 Oppsummering av NVEs vurderinger	24
6.2 NVEs konklusjon.....	25
6.3 NVEs vedtak.....	25
7 NVEs vurdering av søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse.....	27

Vedlegg i egne dokumenter:

Vedlegg A: Oversikt over lovverk.

Vedlegg B: Innkomne merknader til søknaden.

Vedlegg C: Tegninger og ortofoto av alternative adkomstveger.

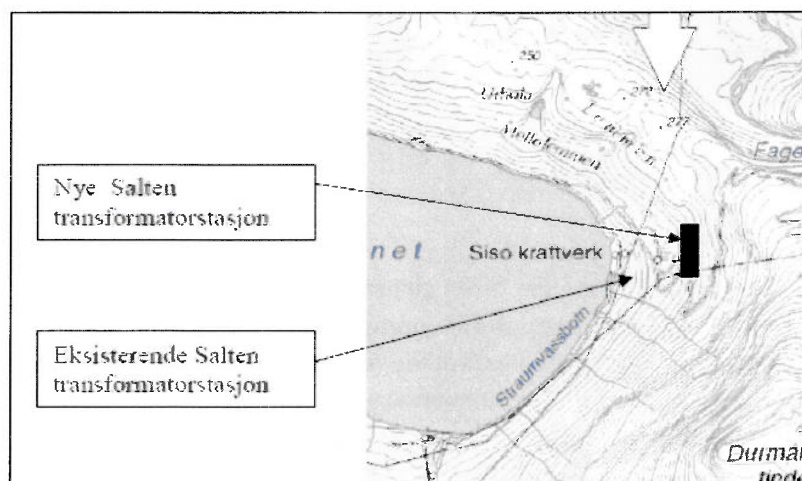
1 Søknaden

1.1 Salten transformatorstasjon

Statnett søkte i medhold av energiloven § 3-1 den 14. februar 2012 om å bygge en ny Salten transformatorstasjon på Lemmen i Sørfold kommune i Nordland fylke. I medhold av lov om overføring av fast eiendom § 2 punkt 19, søkte Statnett også om ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for å bygge og drive de elektriske anleggene, herunder rettigheter for all nødvendig adkomst og transport. Statnett søkte videre om forhåndstiltredelse i medhold av overføringsloven § 25, slik at arbeidet med anlegget kan påbegynnes før skjønn er avholdt.

Statnett har søkt om å flytte eksisterende Salten transformatorstasjon i sin helhet opp til et område kalt Lemmen (Figur 1). Stasjonsområdet blir ca. 37 daa, hvor det skal etableres to transformatorer 420/132 kV, en 80 MVAR reaktor, utendørs koblingsanlegg, kontrollhus og lager. Reaktoren og den ene transformatoren er gjenbruk fra dagens stasjon. Statnett beskriver at Siso kraftverk ønsker å overta eksisterende kontrollhus nede ved Straumvatnet og bruke dette til lager og pumpehus for drikkevann til Siso kraftverk (Figur 2). Om dette ikke blir noe av søker Statnett om å få rive huset, og å tilbakeføre dette området til naturen. Statnett søker også om å anlegge ca. en kilometer ny adkomstveg, og ombygge ca. 500 meter av eksisterende veg for å komme frem til den nye stasjonen. Statnett søker videre om å fjerne eksisterende veger som det ikke lenger vil være behov for etter anleggelsen av den nye adkomstvegen. Videre søker Statnett om å fjerne eksisterende 420 kV og 132 kV anlegg på det gamle stasjonsområdet ved Straumvatnet, og tilbakeføre området til naturen.

Statnett beskriver den nye stasjonen som viktig for å sikre strømtilførselen mellom Nord-Norge og Midt-Norge, og for å åpne for utmating av fornybar kraft på overliggende nett. Statnett begrunner søknaden med at dagens anlegg ble etablert som en midlertidig løsning på slutten av 1980-tallet, og ikke tilfredsstiller dagens krav til en transformatorstasjon i sentralnettet. Statnett beskriver at stormen Narve i 2006, og andre feilhendelser, har vist at kraftsystemet i området er sårbart. Dagens løsning gir ikke mulighet for å dele ledningsstrekningen Svartisen - Salten - Kobbelv. Eventuelle feil på denne strekningen går utover forsyningssikkerheten i Nord-Norge og Midt-Norge. Området under Salten transformatorstasjon er normalt et overskuddsområde og transformatoren går periodevis fullastet. Det er planer om ca. 60 MW ny kraftproduksjon som vil mates inn mot Salten. Formålet med den nye stasjonen er først og fremst å bedre driftsikkerheten og fleksibiliteten slik at forsyningssikkerheten i Nord-Norge bedres. Figuren under viser lokaliseringen av stasjonen øst for Straumvatnet.

Figur 1: Lokalisering av nye Salten transformatorstasjon. Kart utarbeidet av Statnett til søknad 14. februar 2012.

Figur 2: Bildemontasje som viser plassering av nye Salten transformatorstasjon på Lemmen med utendørs anlegg, kontrollhus og lager. Eksisterende kontrollhus ses nede ved vannet. Utsnittet er tatt fra Statnetts VR-modell innsendt som vedlegg til konsesjonssøknaden 14.2.2012.

1.2 Adkomstveg

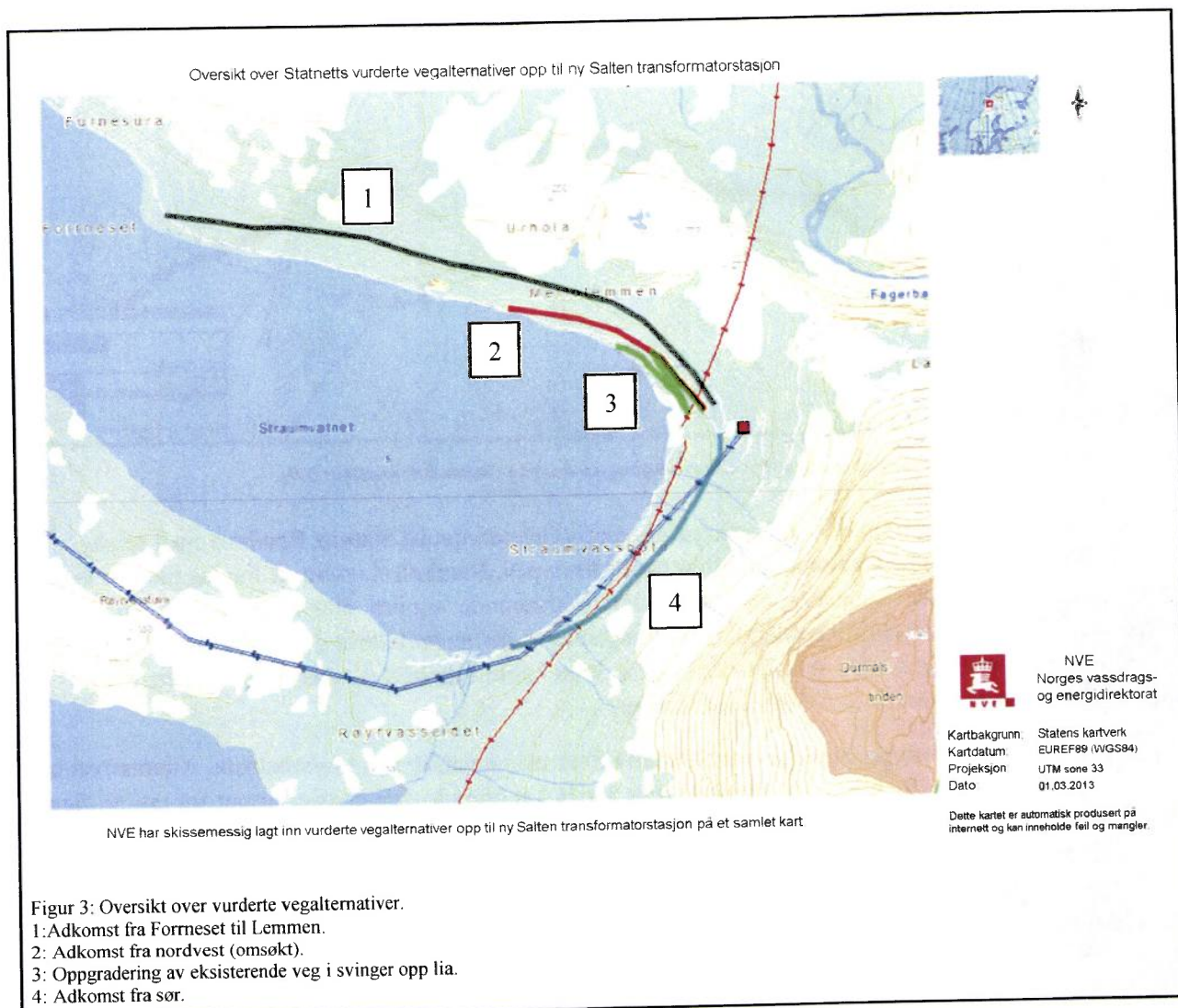
For å etablere nye Salten transformatorstasjon har Statnett behov for å transportere transformatorer og annet tungt utstyr opp til stasjonsområdet. Eksisterende veg opp til Lemmen tilfredsstillende ikke krav til bæreevne, stigningsforhold og kurvatur, og Statnett har i en prosess før innsendelse av konsesjonssøknaden vurdert flere løsninger for ny adkomstveg. NVE vil i dette kapitlet beskrive de ulike alternativene, og kort beskrive forløpet i prosessen. NVE har laget et kart som skissemessig viser alle vurderte alternativene, og det vises til vedlegg C for Statnetts plantegninger og ortofoto av de ulike alternativene. NVEs vurdering av adkomstveg gjøres i kapittel 4.

De ulike alternativene for ny adkomstveg er:

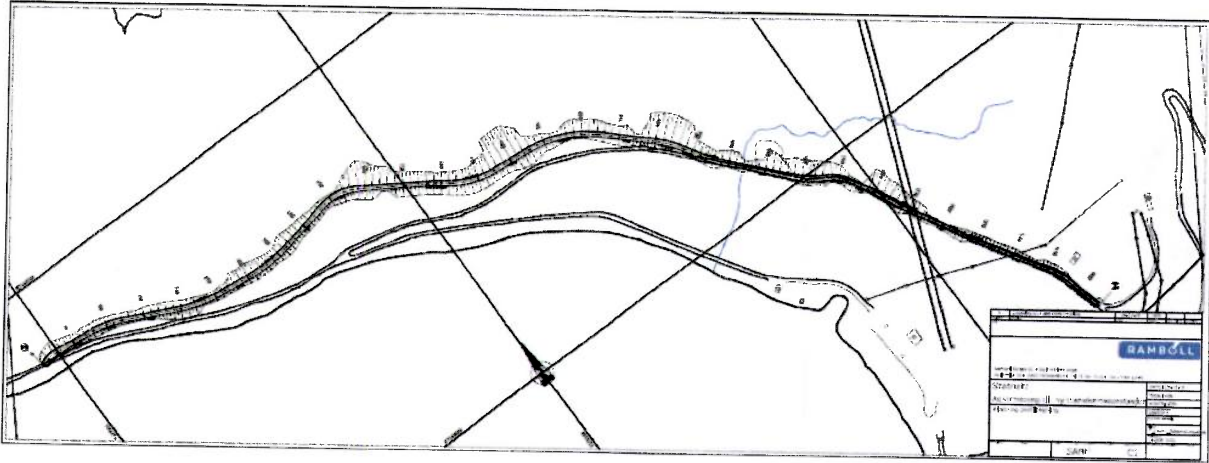
1. Adkomst fra Forneset til Lemmen.
2. Adkomst fra nordvest (omsøkt).
3. Oppgradering av eksisterende veg i svinger opp lia.
4. Adkomst fra sør.

Vegen fra Forneset til Lemmen (fra vest- nordvest) var den første adkomstvegen Statnett fikk utredet (Norconsult, 2008). Se figur 1 og 2 i vedlegg C for plan- og profiltegning. Vegen ville bli ca. 3,5 kilometer og kostnadene ble først estimert til ca. 18,5 millioner kroner. Statnett mente kostnadene for dette alternativet var for lave, og de ble senere justert til 28 millioner kroner.

Alternativet ville gå gjennom øvre del av et viktig naturområde kalt Lembakkan, og komme i nærheten av et område kalt Urhola. Dette alternativet ligger noe høyere opp i terrenget enn omsøkte vegalternativ. Statnett beskriver at grunneiere, kommunen og Fylkesmannen i Nordland mente løsningen ville ødelegge store naturverdier, og mente alternativet kom for nærme Urhola. Det ble uttrykt ønske om å se på et alternativ som tok utgangspunkt i eksisterende veg. Statnett fulgte denne oppfordringen, og adkomst fra nordvest ble utredet av Rambøll i 2009 (Figur 4). Vegen vil gå i ytterkanten av omtalte naturtype, og møte eksisterende veg etter ca. en kilometer. Eksisterende veg må i tillegg oppgraderes i ca. 500 meter. Total veglengde blir ca. 1,5 kilometer og kostnadene er stipulert til ca. 21 millioner kroner. Det er dette alternativet som er omsøkt. Statnett planlegger å tilbakeføre dagens veg til naturen etter at ny adkomstveg er anlagt.

Figur 4: Plantegning over omsøkt adkomstveg til Lemmen. Tegning utarbeidet av Rambøll 8. desember 2009.

Samtidig med at veg fra nordvest (omsøkte alternativ) ble utredet ba Statnett Rambøll om å se på muligheten for å unngå å komme i konflikt med naturtypen. Rambøll skisserte et forslag med en veg i svinger opp lia i ca. en kilometer, og å oppgradere eksisterende veg i ca. 600 meter, se figur 4 i vedlegg C for plan- og profiltegnning. Statnett beskriver at det under befaring ble vurdert at denne traseen var vanskelig å etablere siden terrenget er bratt i dette området. Kostnadene for dette alternativet er estimert til ca. 27 millioner kroner.

Statnett og Rambøll så på ytterligere et alternativ for å unngå naturtypen i Lembakkan. Alternativet ble en veg fra sør som ville bli ca. to kilometer lang, og gå i et område som er svært utsatt for ras. Se figur 5 i vedlegg C for ortofoto med inntegnet linje av alternativet. Statnett beskriver at det er fare for ras både i anleggsperioden og under drift og vedlikehold. Vegen ville gå i et område hvor det er kraftledninger i dag. Statnett mener derfor denne vegen kun kan brukes til inntransportering av transformatorene, og til et eventuelt skifte av transformator når levetiden er nådd. Levetiden for transformatorer regnes til 40-50 år. Dette betyr at dagens veg opp til Lemmen må opprettholdes for adkomst til normal drift og vedlikehold av anleggene på Lemmen. Med alternativet fra sør mener derfor Statnett at den nye anleggsvegen fra sør må stenges for ferdsel på grunn av faren for ras i området, og det innebærer at man etablerer en ny veg kun for to transportetapper. Kostnadene for veg fra sør er stipulert til ca. 22-24 millioner kroner. Statnett sendte NVE "Rapport etter flomskred på anleggsveg inn til Røyrvatnet" i mai 2012. Rapporten viser at det i mai 2011 var et større flomskred i lia over eksisterende veg inn til Røyrvatnet.

2 Lovverk og behandlingsprosess

NVE behandler konsesjonssøknaden etter energiloven og søknad om ekspropriasjonstillatelse etter oreigningslova. Tiltaket skal også avklares etter andre sektorlover som kulturminneloven og naturmangfoldloven. En nærmere omtale av lover og forskrifter finnes i vedlegg A.

2.1 Høring av konsesjonssøknad

Konsesjonssøknad og søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse, ble sendt på høring 1. mars 2012. Fristen for å komme med merknader ble satt til 16. april 2012. Sørfold kommune ble bedt om å legge søknaden ut til offentlig ettersyn. Den offentlige høringen av søknaden ble kunngjort etter gjeldende regler i Saltenposten og Avisa Nordland 5. mars 2012 og Norsk Lysningsblad 2. mars 2012. Fylkesmannen i Nordland og Nordland fylkeskommune fikk innvilget utsatt høringsfrist til 3. mai 2012.

Instanser som fikk søknaden på høring fra NVE fremgår av vedlegg B. Tiltakshaver orienterte berørte grunneiere og tekniske etater om søknaden og om fristen for å komme med uttalelser.

2.2 Tilleggsopplysninger

På bakgrunn av høring av søknad og egne vurderinger sendte NVE et brev til Statnett med krav om tilleggsopplysninger 18. juni 2012. Statnett sendte inn etterspurt informasjon i brev av 29. juni 2012.

2.3 Statnetts forarbeider

Statnett informerte berørte grunneiere i brev av 21. august 2009, avholdt møter med Sørfold kommune, Mattilsynet, miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen i Nordland og Bodø klatreklubb, og gjennomførte ytterligere et møte med Bodø klatreklubb angående buldrefeltene i området. Det ble gjennomført to befaringer med reindriftsnæringen høsten 2009. Befaring med grunneiere høsten 2009 og våren 2010.

2.4 Innkomne merknader

NVE mottok 14 høringsuttalelser til søknaden, og Statnett kommenterte uttalelsene i brev av 22. mai 2012.

NVE konstaterer at Sørfold kommune er positiv til at eksisterende stasjon nede ved områdets drikkevann, Straumvatnet, saneres og at ny stasjon etableres lenger unna vannet. Nordland fylkeskommune anbefaler at NVE gir konsesjon til nye Salten transformatorstasjon, og mener det er en fordel at stasjonen flyttes vekk fra drikkevannskilden. Reindriftsforvaltningen påpeker at stasjonen ikke må ligge i veien for eksisterende flyttlei for rein i området.

Flere av høringspartene er kritiske til den omsøkte adkomstvegen til stasjonen. Veggen er planlagt gjennom et område som er registrert med rikt biologisk mangfold kalt Lembakkan. Fylkesmannen i Nordland og Nordland fylkeskommune fremmet innsigelse til søknaden med begrunnelse i at veggen vil påvirke biologisk mangfold og naturmangfold på Lembakkan. Flere andre høringsparter mener den omsøkte veggen vil ødelegge naturverdiene i området. Det har kommet innspill om at veggen berører et viktig område for utøvelsen av klatretypen buldring, og flere klatreklubber og friluftsinstanser mener buldresteinene vil bli direkte berørt av anleggelsen av veggen.

Statnett oppsummerte uttalelsene med at plassering av stasjonen og omlegging av ledninger ikke er sett på som omstridt. De registrerer at høringspartene er kritisk til omsøkt adkomstveg og til underlaget Statnett har benyttet i valg av trasé for adkomstveg.

NVE viser til vedlegg B for sammenfatning av alle innkomne høringsuttalelser, og for Statnetts kommentarer til merknadene.

3 NVEs vurdering

3.1 Teknisk løsning

Omsøkte nye Salten transformatorstasjon er prioritert i "Nettutviklingsplanen for Sentralnettet 2010", og omtalt i kapittelet "Andre større aktuelle tiltak nærmeste 10 år". Stasjonen er også nevnt i Statnetts kraftsystemutredning av 2011, hvor tiltaket er beskrevet som nødvendig for å få en fullverdig stasjon med mindre konsekvenser om feil skulle oppstå. Det er også behov for plass til økt transformering for å få ut overskuddskraft og forventet ny småkraftproduksjon i området. Tiltaket er nevnt i Nordlandsnetts kraftsystemutredning for Midtre Nordland av 2011 som et nødvendig tiltak for å få ut

overskuddskraft. Her beskrives det at dersom Elkem Salten legges ned øker overskuddet og det vil bli en overbelastning på transformatoren i Salten.

Dagens tekniske løsning i Salten transformatorstasjon ble bygget som en midlertidig løsning på slutten av 1980-tallet, og det har lenge vært planer om å bygge anlegget om til en fullverdig stasjon. Eksisterende løsning har vist seg å være mangelfull i feilsituasjoner, spesielt fordi det mangler bryter mot Kobbelv. NVE registrerer at en eventuell feil på sentralnettsledningen Kobbelv-Salten kan gi store konsekvenser ettersom samleskinnen i Salten også vil falle ut. Dette kan få virkninger for store deler av landsdelen. Mangelen på bryter mot Kobbelv fører også til at det er utfordrende å gjennomføre vedlikeholdsarbeid i stasjonen.

I tillegg til flytting av eksisterende komponenter, søker Statnett om å supplere stasjonen med bryteranlegg og doble samleskinner på spenningsnivåene 132 kV og 420 kV slik at anlegget tilrettelegger for en større fleksibilitet i driften enn hva som er mulig med dagens løsning. I forbindelse med flyttingen og oppgraderingen søkes det også om å doble transformorkapasiteten mellom sentral- og regionalnett fra dagens 250 MVA til 500 MVA. Dette begrunnes blant annet med usikkerheten i forbruket til Elkem Salten og en økt utbygging av ny vannkraft i området. Det er i dag et stort produksjonsoverskudd i underliggende nett. NVE mener det er riktig å øke kapasiteten ut til sentralnettet, ettersom dagens transformator i perioder er fullastet.

For å kunne benytte seg av fleksibiliteten en ny stasjon ved Salten vil gi i anstrengte driftsituasjoner, søker Statnett om å koble de doble ledningene mot Valljord inn mot den nye samleskinneløsningen på 132 kV-siden av stasjonen. Siso koblingsstasjon, som disse to ledningene mot Valljord er tilknyttet i dag, er ifølge Nordlandsnett lite fleksibel i enkelte driftsituasjoner. NVE mener det er hensiktsmessig å flytte de to 132 kV-ledningene mot Valljord over i Statnetts nye transformatorstasjon på Salten for å øke fleksibiliteten til disse ledningene.

Nordlandsnett er positive til en ny Salten transformatorstasjon i umiddelbar nærhet til Siso koblingsstasjon. Nordlandsnett planlegger en 132 kV-ledning fra Sjønstå til Salten, og mener det bør tas høyde for denne i planleggingen av den nye stasjonen til Statnett for å hindre ledningskryssinger i området i fremtiden. Statnett skriver at 132 kV-anlegget kan utvides med flere felt, og at det ikke er problem å avsette plass til en ny 132 kV ledning. NVE ser positivt på at Statnett legger til rette for en eventuell utvidelse av 132 kV-anlegget i den nye stasjonen.

For viktige kraftforsyningsanlegg stilles det strenge krav slik at de kan fungere og opprettholde strømforsyningen i ekstraordinære situasjoner, og at de raskt kan gjenopprettes etter skade. Disse kravene kan oppnås ved en kombinasjon av ulike tiltak, herunder redundans og fysisk utførelse. Salten transformatorstasjon tilhører kategorien viktige kraftforsyningsanlegg, og NVE mener dagens situasjon i Salten ikke er i overensstemmelse med forskriftskravene for slike anlegg. NVE er enig med Statnett i at det er behov for å etablere en ny fullverdig transformatorstasjon.

Statnett har estimert investeringskostnadene for ny stasjon til ca. 334 millioner kroner. NVEs egne beregninger viser at realisering av ny kraftproduksjon i området vil gjøre flytting og oppgradering av Salten transformatorstasjon samfunnsøkonomisk lønnsomt. NVE er positive til at den nye stasjonen gir økt mulighet for å mate fornybar kraft ut på sentralnettet.

NVE mener omsøkte tekniske løsning vil øke forsyningssikkerheten mellom Nord-Norge og Midt-Norge, og vil legge til rette for etablering av nye fornybar produksjon i området. NVE mener det er nødvendig å flytte og oppgradere Salten transformatorstasjon for å øke sikkerheten til kraftforsyningen i landsdelen, og for å gi mer fleksibilitet i driften av kraftsystemet.

3.2 Alternative løsninger

Statnett har utredet hvorvidt Salten som stasjonslokalitet kan erstattes ved å oppgradere andre eksisterende stasjoner, og transformatorstasjonene Valljord, Rognan og Sjonstå er i søknaden vurdert som alternative løsninger. NVE registrerer at disse andre løsningene enten innebærer etablering av nye 420 kV-ledninger inn til stasjonene, eller omfattende oppgradering av underliggende nett.

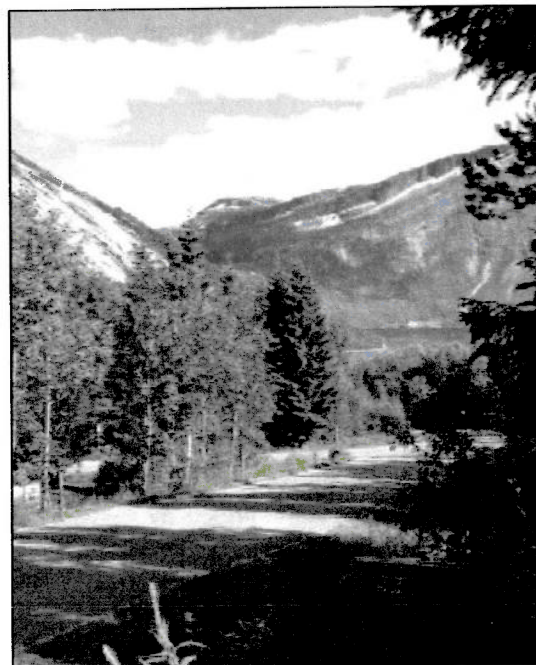
Statnett har i søknaden også beskrevet at de tidligere har sett på en løsning med SF6-anlegg på nåværende lokalitet nede ved Straumvatnet. Fylkesmannen i Nordland mener etableringen av et SF6-anlegg vil være en god løsning som vil gi mindre naturinngrep og ikke berøre naturtypen gammel lauvskog siden anleggsvegen opp Lembakkan dermed ikke vil bygges. For mer om vurdering av naturmangfold se kapittel 3.9. Statnett beskriver at et SF6-anlegg på dette spenningsnivået vil ha en betydelig merkostnad sammenliknet med omsøkte løsning. Det er også knyttet store utfordringer til reparasjon av SF6-anlegg, og en eventuell fremtidig utvidelse vil være mer utfordrende å få til enn ved et konvensjonelt utendørs luftisolert anlegg.

NVE mener Statnett grundig har vurdert lokalisering av ny Salten transformatorstasjon, og at foreliggende informasjon er tilstrekkelig til å vurdere dette. NVE er enig med Statnett i at omsøkte plassering og tekniske løsning er god, og vil gi den beste systemmessige løsningen i fremtiden.

3.3 Visuelle virkninger

Salten transformatorstasjon er omsøkt plassert øst for Straumvatnet (Figur 1) ca. 5-6 kilometer fra kommunesenteret Straumen. Landskapet er preget av høye og bratte fjellsider ned mot Straumvatnet, hvor transformatorstasjonen er omsøkt på et platå i lia ned mot vannet. Plataået er kalt Lemmen, og vegetasjonen i området er preget av bjørkeskog med enkeltstående furutrær og grantrær. Statnett beskriver at stasjonsgjerdet blir ca. 250 meter langt og 165 meter bredt, og vil ligge tilbaketrukket på plataået (Figur 2 og 6). NVE er enig med Statnett i at den nye stasjonen ikke vil være synlig fra bebyggelsen på Straumen (Figur 5), og mener at plasseringen oppe på plataået Lemmen bidrar til at den nye stasjonen vil fremstå mer diskret i landskapet sammenliknet med dagens anlegg nede ved vannet.

På Lemmen er det i dag rester av en gammel skytebane og tippmasser fra anleggelsen av Siso kraftverk. Av eksisterende anlegg ligger Siso Energis 132 kV utendørs koblingsanlegg med bygninger øst på plataået, og to 420 kV-ledninger, tre 132 kV-ledninger og 22 kV-ledninger føres inn i området (Figur 7).

Figur 5: Utsyn fra boligfelt på Straumen mot Straumvatnet og Lemmen. Eksisterende anlegg ses nede ved vannet midt i bildet, og plataået hvor ny stasjon planlegges kan ses over til venstre. (Bilde hentet fra Statnetts konsesjonssøknad av 14. februar 2012)

lia vil ikke fremheves visuelt. Den nye vegetasjonen vil dermed visuelt ikke skille seg ut fra eksisterende vegetasjon. NVE kan også eventuelt sette vilkår om at skjæringene på oversiden av vegen skal minimeres i så stor grad som mulig for å minke synligheten av vegen på avstand.

NVE mener at stasjonens omfang er omfattende, og at det er nærvirkningene av tiltaket som vil være dominerende. Det vil ikke være mulig å skjule denne i terrenget, og som tidligere nevnt er området i dag preget av utbygging med kraftverk, eksisterende koblingsstasjon, veger, gammel skytebane og tipper. NVE mener derfor en eventuell kamuflering av anlegget ikke vil gi vesentlige effekter, og at stasjonen ligger i så stor avstand til der folk bor at en kamuflering av komponentene ikke vil ha vesentlig effekt for fjernvirkning.

NVE mener nye Salten transformatorstasjon vil bli et synlig inngrep i landskapet på Lemmen, men at plasseringen av stasjonen inn mot fjellet på platået er god. Den nye adkomstvegen vil bli et synlig inngrep i lia bort mot Lemmen både på avstand og for dem som oppholder seg i området. NVE mener vilkår om vegetasjonsbehandling i en miljø-, transport- og anleggsplan i en eventuell konsesjon vil kunne bidra til å dempe synligheten av inngrepet. NVE mener videre avstanden mellom anlegget og der folk bor gjør at kamuflering ikke vil ha vesentlig effekt.

3.4 Reindrift

Reindriftsforvaltningen i Nordland påpeker at stasjonen, eller fremtidige utvidelser av denne, ikke må komme i veien for eksisterende flyttlei for rein i området. De er også opptatt av at det i anleggsperioden skal være dialog med reindriften. Statnett kommenterer at de har hatt godt samarbeid med lokal reindrift, og at tiltaket er tilpasset behovet for flytting av rein gjennom området. Statnett beskriver i søknaden at plasseringen av stasjonen er justert slik at det nå er 60 meter mellom drivsone og nytt anlegg. Der flyttleien krysser vegen vil denne ha slake vegskuldre slik at reinen lett kan krysse vegen. NVE mener det er viktig at Statnett tar kontakt med reindriftnæringen slik at anleggsarbeidene kan koordineres, og ved behov stoppes, for flytting av rein gjennom området.

NVE mener hensynet til reindriftnæringen er godt ivaretatt, og er positive til at Statnett har justert planene for stasjonen etter innspill fra næringen. NVE forutsetter at Statnett opprettholder kontakten med reindriftnæringen under et eventuelt anleggsarbeid.

3.5 Ras

Statnett oppgir at de har vurdert faren for ras ved plasseringen av stasjonen på Lemmen. Det søkes om å etablere stasjonen et stykke unna den bratteste fjellsiden for å unngå snø-, jord- og steinras. Lemmen er i dag bygget ut med kraftverk, koblingsstasjon, kontrollhus og verksted tilhørende Siso kraftverk, og disse har ikke hatt negative erfaringer med ras. Eksisterende vegetasjon viser heller ikke tegn på ras eller snøsig. NVE er enig i at omsøkte plassering av transformatorstasjonen er akseptabel. Det legges vekt på at det finnes anlegg på stedet i dag og at det ikke er registrert skredhendelser. NVE forutsetter at Statnett planlegger og dimensjonerer tiltaket for å tåle skred med minimum 100-150 års returtid. Det vises til at Salten transformatorstasjon tilhører kategorien viktige kraftforsyningsanlegg, og stasjonen må følge krav i beredskapsforskriften § 5-5 c om at "fysisk utførelse og beskyttelse skal være på et nivå som forebygger eller forhindrer tap av funksjon og ødeleggelse".

NVE mener omsøkte plassering av transformatorstasjonen er akseptabel, og legger vekt på at det finnes anlegg i området i dag, og at det ikke er registrert skredhendelser.

3.6 Drikkevann

Sørfold kommune er positive til at eksisterende transformatorstasjon nede ved drikkevannskilden Straumvatnet saneres, og at ny stasjon etableres lenger unna vannet. Statnett beskriver at Sørfold kommune har igangsatt arbeid med godkjenning av kommunalt vannverk, hvor klausuleringsbestemmelser med restriksjoner for aktivitet vil inngå. Dagens stasjon ligger tett inntil klausuleringszone 1 for drikkevannet, mens planlagt stasjon vil bli liggende i sone 2. Statnett har i søknaden lagt ved en beredskapsplan for etablering av transformatorstasjonen ved en eventuell forurensing av drikkevannet. Den mest kritiske hendelsen er i planen vurdert til å være tømning og fylling av olje på transformatorene. Planen skisserer videre hvordan Statnett skal planlegge beredskapen ved disse situasjonene. Ifølge søknaden har Sørfold kommune, Kommunelegen og Mattilsynet vurdert risikoen ved etableringen av ny Salten transformatorstasjon på Lemmen som akseptabel. Kommunen har i uttalelsen til NVE påpekt at de bestemmelser og føringer som er skissert i beredskapsplanen skal følges.

NVE mener Statnett har vurdert eventuelle risikoer for forurensing av drikkevannskilden, og at hensynet til denne vil detaljplanlegges i en eventuell miljø-, transport- og anleggsplan om det gis konsesjon til tiltaket.

3.7 Kulturminner og kulturmiljø

Etter befaring våren 2012 kommenterer Sametinget at de ikke kan se at det er fare for at transformatorstasjonen vil komme i konflikt med kjente automatisk fredete samiske kulturminner. Nordland fylkeskommune har heller ingen merknader om kjente automatisk fredete kulturminner i området.

Den eksisterende 123 kilometer lange kraftledningen Salten-Svartisen er i kulturminneplanen "Kraftoverføringens kulturminner" vurdert til å ha nasjonal kulturhistorisk interesse. Bakgrunnen for utvelgelsen av ledningen til temaplanen er blant annet at med denne ledningen ble sentralnettet mellom Nord-Norge og Sør-Norge så sent som i 1994, knyttet sammen. Flyttingen av Salten transformatorstasjon som omsøkt betyr at ledningen må legges om i ca. 300 meter. På grunn av tiltakets store samfunnsnytte har Nordland fylkeskommune ingen merknader til eventuelle konsekvenser for kulturminnet som følge av flyttingen av ledningen. NVE er enig med fylkeskommunen at flyttingen av ledningen Salten-Svartisen i ca. 300 meter ikke vil ha negative konsekvenser for ledningen som kulturminne. NVE vil i en eventuell konsesjon sette vilkår om at Statnett fotodokumenterer eksisterende del av ledningen som skal rives, og tilsvarende av nytt innstrek til stasjonen.

NVE registrer at det ikke er automatisk fredete kulturminner i området hvor anleggene planlegges, og NVE mener tiltaket ikke vil ha negativ påvirkning på kulturminner i området. NVE presiserer at undersøkelser etter kulturminneloven § 9 skal gjennomføres før anleggsstart. NVE vil ved en eventuell konsesjon sette vilkår om fotodokumentasjon av innstrekket av eksisterende og ny 420 kV-ledning Salten-Svartisen.

3.8 Friluftsliv

Flere av høringsinstansene er bekymret for påvirkningen av steiner som brukes til buldring (klatring i lav høyde uten sikring) som ligger i området hvor adkomstvegen planlegges, og dermed for utøvelsen av denne typen klatring. Flere klatreklubber og friluftsansasjoner mener den nye veggen vil ødelegge mulighetene for buldring i området, og mener Statnett må finne alternative løsninger for adkomstvegen inn til stasjonen. Nordland fylkeskommune påpeker at veggen rundt Straumvatnet, inn til eksisterende transformatorstasjon, og videre opp til planlagt transformatorstasjon er vurdert som svært viktig i friluftssammenheng. Det er også kommentert at Statnett ikke har hatt tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for vurderingene om hvordan tiltaket vil virke inn på friluftslivet i området. Fylkesmannen i Nordland, Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Nordland og Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) trekker frem at Statnett ikke har benyttet seg av kommunens data om "Kartlegging og verdisetting av friluftsområder i Sørfold kommune". Det er ikke registrert statlig sikrede områder for friluftsliv i området.

NVE er ikke enig i at Statnett ikke har hatt tilstrekkelig informasjon for å vurdere virkningene for friluftsliv. Statnett har hatt kontakt med Sørfold kommune, lokale grunneiere, Bodø klatreklubb, og gjennomført flere befaringer i området. Statnett beskriver at det er turstier fra Lemmen mot vest, og fra eksisterende veg nordover og videre vestover i terrenget. Statnett beskriver videre at verken stasjonstomten eller adkomstvegen vil komme i konflikt med turstiene i området. For friluftsliv mener NVE de omsøkte tiltakene ikke vil endre vesentlig på dagens situasjon da det er veg og elektriske anlegg i området i dag. NVE kan ikke se at tiltaket vil påvirke utøvelsen av friluftsliv i området negativt. Området er i dag preget av utbygging.

Den omsøkte adkomstvegen vil gå gjennom to buldreområder, og komme i direkte berøring med noen buldresteinene. Buldreområdene er i følge Bodø klatreklubb, Fauske klatreklubb, Norges klatreklubb, FRIFO, Salten Friluftsråd og FNF Nordland mye brukt. NVE registrerer at buldreområdet i vest strekker seg over et større areal enn den nye veggen vil beslaglegge. Statnett beskriver i søknaden at noen av buldresteinene må fjernes, men at de også vil bygge støttemurer på oversiden av veggen der dette er mulig for å ta vare på klatreinteresser. Statnett beskriver også at tilbakeføring av eksisterende veg til naturen ikke vil fylle igjen buldresteinene, og utøvelsen av denne typen klatring kan fortsette her. NVE er enig med høringspartene at noen buldresteinene blir direkte berørt av anleggelsen av den nye adkomstvegen, men mener også at tilgjengeligheten til andre eksisterende buldresteinene kan øke med den nye veggen. NVE mener også at store deler av det eksisterende buldreområdet ikke blir påvirket av den nye veggen.

Salten friluftsråd og FNF mener at som kompensasjon for påvirkning av friluftsområder ved anleggelsen av omsøkte tiltak, skal Statnett rassikre eksisterende veg fra Straumen langs Straumvatnet. Veggen fungerer som adkomstveg til et friluftsområde i sør, ved Røyrvatnet. Omsøkte tiltak vil ikke berøre adkomstvegen til Røyrvatnet. NVE vil ikke pålegge Statnett å rassikre veger som de omsøkte tiltakene ikke direkte berører.

NVE vet at området Salten transformatorstasjon med adkomstveg planlegges i benyttes aktivt til flere former for friluftsliv, og særlig til buldring. Den nye veggen vil gå gjennom buldreområdene, og NVE konkluderer med at det vil bli direkte konflikt med noen buldresteinene ved fremføringen av anleggsvegen. Mulige tilpasninger til buldresteinene vil kunne ivaretas gjennom vilkår om at det skal utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan i en eventuell konsesjon. Det er ikke registrert noen statlig sikrede områder for friluftsliv i området. NVE mener videre at området er preget av energianlegg allerede og i liten grad vil endre opplevelsesverdien av området.

3.9 Naturmangfold

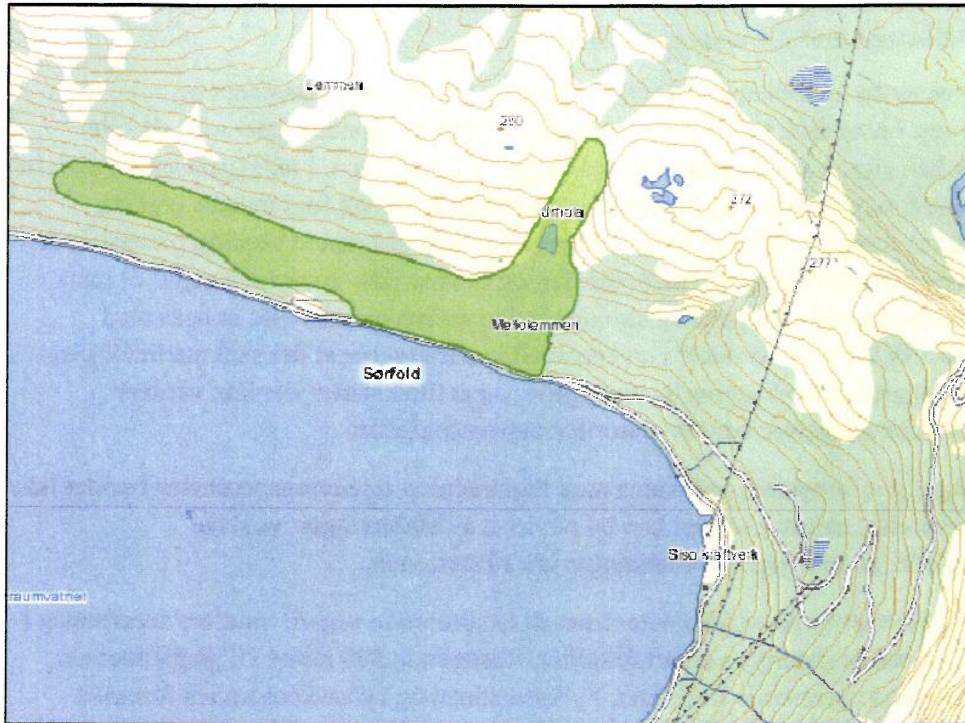
Naturmangfoldloven legger føringer for myndigheter der det gis tillatelse til anlegg som vil kunne få betydning for naturmangfoldet. I NVEs vurdering av søknaden om ny Salten transformatorstasjon med adkomstveg legger vi til grunn bestemmelsene i §§ 8-12. Det omsøkte tiltaket skal vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensynet til forsyningsikkerhet, muligheter for økt fornybarproduksjon og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies (jf. naturmangfoldloven § 7 jf, §§ 8-12).

Naturmangfoldloven § 8 krever at beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på tilstrekkelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkningen. Dette kravet skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risikoen for at naturmangfoldet blir skadet. Tiltakshaver har brukt nettjenesten "Naturbase" fra Direktoratet for Naturforvaltning for kartlegging av det biologiske mangfoldet. Statnett har hatt flere befaringer i området for å finne egnet plassering av stasjonen og for trasé for ny adkomstveg til Lemmen. Tiltakshaver fikk Miljøfaglig utredning AS til å vurdere konsekvenser for biologiske verdier av planlagt adkomstveg til stasjonen. Utredningen er vedlagt konsesjonssøknaden.

Omsøkte transformatorstasjon og omlegging av ledningene inn til den nye stasjonen berører ingen kjente artsforekomster eller naturtyper. Deler av den planlagte adkomstvegen vil gå gjennom den registrerte naturtypen gammel lauvskog, kalt Lembakkan (BN 00016345), og en artslokalitet (BA 00036742). Avgrensningen til naturtypen og artslokaliteten er lik og på ca. 374 daa (Figur 8). Naturtypen er kategorisert som svært viktig, og regnes som en av de biologisk sett mest verdifulle gamle lauvskogene i Nordland fylke. Naturtypen er også registrert i Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag. I Sørfold kommune er det i dag tre områder med denne naturtypen kategorisert som svært viktig, fire kategorisert som viktig og åtte som lokalt viktige. Lokaliteten på Lembakkan har i "Naturbasen" seks påviste rødlistearter. Den sterkt truede arten granfjelllav er i basen beskrevet med sterk tilbakegang hvor hogst og generell reduksjon i habitat er karakterisert som de viktigste truslene. Videre er den sårbare arten fossenever lokalisert i naturtypen hvor viktigste trusler er karakterisert som hogst, lokal endring av fuktighetsforhold og generell reduksjon i habitat. Videre opptrer de nær truede artene furuplett, ospéhvitkjuke, skorpepiggsopp og vedalgekølle i naturtypen. Det er også registrert en artsforekomst med samme avgrensning som naturtypelokaliteten. Området har funksjon som yngleområde for storfugl, for spettene flaggspett og tretåspett, og som leveområde for myskemaure. Alle artene er kategorisert som livskraftige.

Det påpekes i Naturbasen at større fysiske inngrep i lokaliteten er svært negativt. Miljøfaglig utredning AS anbefalte i sin rapport av 2. februar 2010 at avgrensningen av lokaliteten burde utvides østover basert på funn av arter og registrering av gammel lauvskog lenger øst (Figur 9). NVE ser av Naturbasen pr. januar 2013 at lokalitetens avgrensning ikke er endret, men registrerer at teksten i basen er oppdatert basert på Miljøfaglig utredning sin rapport. Flere av høringsinstansene mener Statnett har hatt mangelfullt kunnskapsgrunnlag for å vurdere konsekvensene for naturmangfold.

NVE mener det har foreligget tilstrekkelig med informasjon om naturmangfoldet i området for å behandle saken om de omsøkte anleggene.

Figur 8: Kartet viser avgrensningen av naturtypen og artsforekomsten. Eksisterende veg vises med hvit tykk linje. Utsnitt fra Naturbase, januar 2013.

Figur 9: Miljøfaglig utrednings forslag til utvidelse av naturtypeavgrensningen vist med rød strek. Illustrasjon hentet fra Miljøfaglig utredning AS' rapport, datert 2. februar 2010. Anvisningen av eksisterende steinbrudd er lagt inn av NVE.

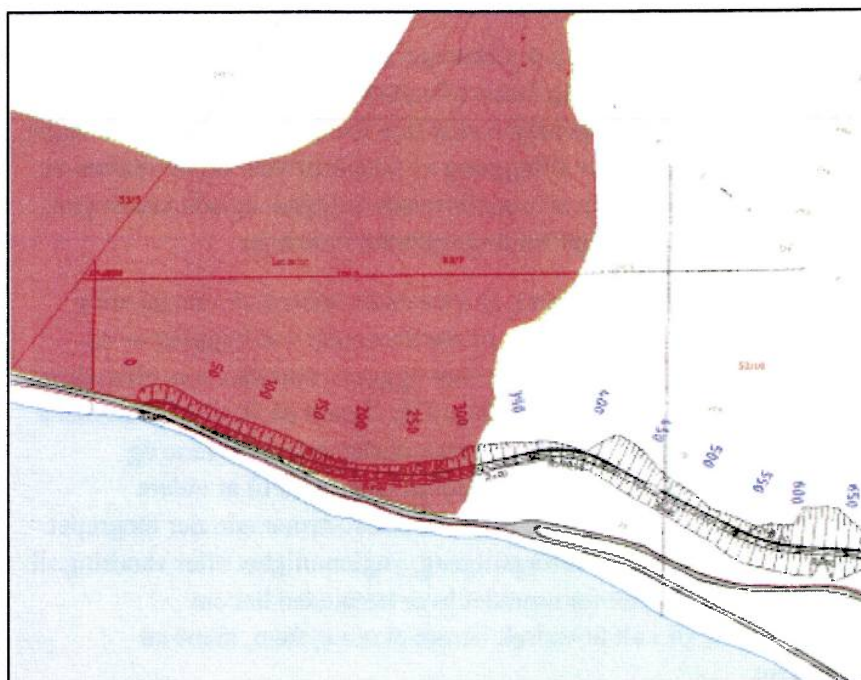
3.9.1 Vurdering av konsekvenser for naturmangfoldet

Vurdering av konsekvenser for naturmangfold ved bygging av transformatorstasjoner og adkomstveger knytter seg i hovedsak til direkte arealbeslag i områder og naturtyper med rik eller sårbar vegetasjon. Det kan være konsekvenser i både anleggs- og driftfasen. I anleggsfasen vil aktivitet og terrenginngrep kunne forstyrre dyre- og fuglelivet og medføre at vilt og fugl trekker bort fra områdene hvor aktiviteten foregår. Så langt NVE erfarer er det ikke avdekket vesentlig potensiale for konflikter med truede og sårbare fuglearter i planområdet, og det har ikke kommet innspill til tema i høringsprosessen. Direkte inngrep i artsforekomster og viktige naturtyper kan ofte unngås med justering av inngrepene. NVE kan sette vilkår i en eventuell konsesjon om at det skal utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan for bygging av anleggene, og at tiltakshaver der kan vurdere nødvendige tiltak for å minke negative konsekvenser for naturmangfoldet.

På bakgrunn av tilgjengelig informasjon, søknaden med fagutredning og høringsprosessen har det ikke kommet innspill om arter eller naturtyper som kan bli påvirket av etableringen av selve transformatorstasjonen eller av omlegging av ledninger inn til stasjonen.

Etableringen av en ny adkomstveg på en kilometer frem til eksisterende veg vil medføre arealbeslag i ca. 300 meters lengde i omtalte naturtype og artslokalitet. Resterende 700 meter vil gå gjennom et område som er registrert å ha tilsvarende kvaliteter. Fylkesmannen og fylkeskommunen fremmet innsigelse til planene, og flere av høringsinstansene påpeker at vegen er i konflikt med naturtypen og artene i området. Som det fremgår av figur 10 er adkomstvegen planlagt i nedre del og i ytterkanten av lokaliteten. NVE registrerer at naturtypen og artslokaliteten har en utstrekning på 374 daa, og at det omsøkte veganlegget totalt berører ca. 5-6 daa av naturtypen. Det går i dag en veg langs lokaliteten i sør, ned mot vannet, og et steinbrudd ligger mellom vegen og Lembakkan (Figur 9). NVE er enig med mange av høringspartene at inngrepet vil ha negative konsekvenser for artene og naturtypen gammel lauvskog der hvor disse berøres. Etter naturmangfoldloven § 4 er målet at mangfoldet av naturtyper ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde og med det artsmangfoldet og de økologiske prosessene som kjennetegner den enkelte naturtype. Målet er også at økosystemers funksjoner, struktur og produktivitet ivaretas så langt det anses rimelig. I § 5 er målet at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av. NVE mener at inngrepets omfang i ytterkanten av den registrerte naturtypen, og ikke tvers gjennom denne, ikke vil redusere naturtypen som helhet og at store deler av den gamle lauvskogen vil være inntakt. Det trekkes også frem at det er inngrep i området i dag i form av veg og steinbrudd sør for avgrensningen av naturtypen. NVE registrerer at Miljøfaglig utredning er bekymret for at den sterkt truede arten granfjelllav vil bli direkte påvirket om vegen bygges. NVE er enig i at det er muligheter for at rødlistede arter kan berøres av anleggelsen av vegen, men registrerer at arten opptrer flere steder i området og andre steder i kommunen/fylket og vil dermed ikke være truet av utslettelse. Miljøfaglig utredning mener også at den mest verdifulle delen av lauvskogen opptrer i lia fra nåværende veg og ca. 100 meter oppover, og at den nye vegen dermed vil gå tvers gjennom denne delen av lokaliteten, og fragmentere denne. Fylkesmannen og fylkeskommunene mener også at anleggelse av vegen vil fragmentere naturtypen og påvirke rødlistearter direkte. NVE er enig med høringspartene i at naturtypen blir påvirket av anleggelsen av vegen, og at denne dermed blir redusert. Gjennomføringen av anleggsarbeidene vil være avgjørende for inngrepets omfang og virkninger, og et eventuelt vilkår om en detaljert miljø-, transport- og anleggsplan vil kunne sikre naturtypekvaliteten og artslokaliteten så langt som mulig.

Statnett har vurdert alternative løsninger for fremføring av adkomstveg til nye Salten transformatorstasjon, jf. naturmangfoldloven § 12. Alternativ vegløsning høyere opp i terrenget ble vurdert til å medføre uakseptable arealbeslag og inngrep i nevnte naturtype, og gi et større naturinngrep enn omsøkte veg på grunn av vanskelig terreng. Alternativ vegløsning med svinger opp lia har Statnett vurdert som ikke mulig å gjennomføre på grunn av bratt terreng, og har derfor ikke omsøkt denne løsningen. NVE mener en vegløsning fra sør vil medføre uakseptable inngrep i form av en ekstra veg som på grunn av rasfare kun skal benyttes to ganger. I området med vegalternativet fra sør er det kraftledninger i dag. En kraftledning kan lettere enn en veg plasseres i et område med rasfare da det kun er stolpefestene som må sikres. NVE anser ikke vegalternativet fra sør som hensiktsmessig verken for arealbruk, for miljø eller av økonomiske grunner.

Figur 10: Oversikt over omsøkt anleggsveg og avgrensning av naturtypen. Grå fylt linje er eksisterende veg. Kart hentet fra konsesjonssøknad av 14. februar 2012.

NVE mener bygging av selve Salten transformatorstasjon og omlegging av eksisterende ledninger inn til stasjonen ikke vil bidra til å svekke naturmangfoldet på sikt. Anleggelsen av adkomstvegen opp til stasjonsområdet vil redusere naturtypen gammel lauvskog og antas å påvirke rødlistede arter direkte. NVE viser til at mesteparten av naturtypen ikke vil bli berørt av tiltaket, og at rødlisteartene også opptrer andre steder i lokaliteten enn der vegen planlegges. Ved detaljplanleggingen av adkomstvegen mener NVE påvirkningen kan reduseres ved å ta hensyn til naturtypen og rødlisteartene. NVE vil i en eventuell konsesjon fastsette vilkår om at det skal utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan. I planen skal det redegjøres for hvordan ulemper for naturtypen gammel lauvskog kan minimaliseres ved plantilpasninger.

3.9.2 Vurdering av samlet belastning

Etter naturmangfoldloven § 10 skal påvirkningen av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen det er eller vil bli utsatt for. I følge forarbeidene (Ot.prp. 52 (2008-2009) s. 81- 382) er det effekten på naturmangfoldet som skal vurderes i prinsippet om samlet belastning, ikke det enkelte tiltaket som sådan. For å kunne gjøre dette er det nødvendig med kunnskap om andre tiltak og

påvirkning på økosystemet, hvor det både skal tas hensyn til allerede eksisterende inngrep og forventede framtidige inngrep.

NVE ga i november 2012 konsesjon til Siso Energi AS for en utvidelse av Siso koblingsanlegg, og til en ny 2,5 kilometer lang 22 kV kraftledning fra Fagerbakken kraftverk til Siso koblingsanlegg, hvorav 800 meter skal bygges som jordkabel. I mai 2011 ga NVE konsesjon til Fagerbakken kraftverk på ca. 4,9 MW, og i desember 2012 ga NVE konsesjon til Veiski kraftverk på ca. 6 MW. NVE har fått opplyst at det er planer om ytterligere tre småkraftverk i området; Sidas, Blåmann og Austerkråga. NVEs erfaring er at nettilknytningen for småkraftverk vil være begrenset til 22 kV, og kraftledninger på dette spenningsnivået bygges ofte som jordkabel. Nordlandsnett opplyser at de har planer om en ny 132 kV-ledning fra Sjønstå til Salten.

Kraftverkene og transformatorstasjon med adkomstveg har virkninger for ulike arter og funksjoner i økosystemet. Vannkraftverk påvirker i hovedsak flora og fauna tilknyttet eller i umiddelbar nærhet av vannstrengen som berøres. Utvidelsen av Siso koblingsstasjon skal skje mellom to eksisterende veger, og er på ca. 350 m². NVE mener på bakgrunn av dette at bygging av vannkraftverk og utvidelsen av koblingsstasjonen ikke direkte vil forsterke virkningen av transformatorstasjonen og adkomstvegen, og at det dermed ikke øker den samlede belastningen på naturmangfoldet i området.

I vurderingen av hvor en transformatorstasjon skal etableres, foretas en avveining av mange ulike hensyn. Hensynet til kraftforsyningen og driftssikkerheten er primærhensynet ved bygging av en transformatorstasjon. Natur- og miljøhensyn tilsier at stasjonen bør bygges i områder som allerede er preget av menneskelige inngrep og derfor har begrensede naturverdier. Basert på de ulike hensynene skal NVE finne den løsningen som vi mener samlet sett gir de minst negative virkningene og akseptable løsninger. Økosystemtilnærmingen i naturmangfoldloven skal bidra til at videre virkninger eller mulige konsekvenser også vurderes i andre områder/økosystemer enn der inngrepet skjer. Eksempel på slike følgevirkninger kan være at næringstilgang, ynglemulighet eller vandring til en nøkkelart i et økosystem påvirkes av et tiltak utenfor området hvor bestanden har sin nøkkelfunksjon. En ny transformatorstasjon vil i all hovedsak berøre et økosystem, mens en adkomstveg kan berøre flere økosystem.

NVE vurderer at selve stasjonstomten ikke vil berøre registrerte arter eller naturtyper, men vil påvirke økosystemet i området negativt. NVE mener derfor inngrepet er irreversibelt for naturverdiene der. Omleggingen av eksisterende kraftledninger i området mener NVE ikke vil redusere den totale belastningen på økosystemet i området.

NVE legger til grunn at det er omsøkt et alternativ for adkomstveg til Lemmen der stasjonen skal etableres, og vil derfor vurdere den samlede belastningen for naturmangfold for dette alternativet. Vegen planlegges i ytterkanten av lokaliteten Lembakkan, og videre i et område med samme arter og naturtype som i Lembakkan. Naturtypen gammel lauvskog med svært viktig verdi er registrert 16 steder i Nordland, og NVE mener det er akseptabelt å anlegge en veg i ytterkanten av den ene lokaliteten, Lembakkan. De seks rødlisteartene med blant annet granfyllav og fossenever er beskrevet som en del av naturtypen, og NVE mener byggingen av vegen vil kunne redusere bestandene. Artene er registrert flere andre steder i fylket, og NVE mener byggingen ikke vil gi vesentlige negative regionale virkninger for artene. NVE mener at den totale belastningen på de ulike økosystemene i området vil øke med anleggelsen av vegen.

NVE mener en utbygging av andre energianlegg i Sørfold kommune, basert på kjent informasjon, i liten grad vil forsterke transformatorstasjonen og adkomstvegens negative påvirkning på naturens mangfold. Vegen inn til stasjonen vil etter NVEs vurdering kunne gi negative virkninger for naturmangfoldet i området.

3.9.3 §§ 9 og 12

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Nordland mener det er viktig å påse at naturmangfoldloven § 9 om føre-var-prinsippet blir anvendt i denne saken hvor de mener adkomstvegen til den nye stasjonen kan representere en risiko for en naturtype av stor verdi. NVE mener det omsøkte tiltaket er godt nok utredet til å gi svar på hvilke virkninger tiltaket kan ha på naturmangfoldet, og vil ikke vektlegge føre-var-prinsippet. NVE viser til at vi har lagt til grunn at adkomstvegen vil medføre negative virkninger for naturtypen gammel lauvskog.

Fylkesmannen i Nordland mener tiltaket ikke er i tråd med kravet i § 12 om at det skal tas: *«utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.»* Statnett har vurdert ulike alternative plasseringer og løsninger for både transformatorstasjonen og ny adkomstveg. NVE legger til grunn at Statnett har omsøkt det alternativet som er vurdert som den totalt beste løsningen. Etter NVEs vurdering er ikke søknaden i konflikt med § 12 i naturmangfoldloven.

3.9.4 Oppsummering

NVE mener at kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet jf. naturmangfoldloven § 8 i det aktuelle området er tilstrekkelig for å fatte et konsesjonsvedtak etter energiloven. NVE mener videre at bygging av selve Salten transformatorstasjon og omlegging av eksisterende ledninger ikke vil bidra til å svekke naturmangfoldet på sikt. NVE konstaterer at det er forekomster av seks rødlistearter i området hvor adkomstvegen planlegges, og NVE har vurdert at enkelte av disse kan bli berørt ved anleggelsen av vegen. Tiltaket vil redusere naturtypen gammel lauvskog i området.

Ny Salten transformatorstasjon og omlegging av ledninger vil ikke påvirke naturmangfoldet negativt, mens ny adkomstveg etter NVEs vurdering vil kunne gi negative virkninger for naturmangfoldet i området hvor vegen planlegges (jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5). NVE har vurdert at den samlede belastningen på økosystemet i området vil øke som følge av at det bygges ny transformatorstasjon og adkomstveg, (jf. naturmangfoldloven § 10). Eventuelle ulemper i anleggsperioden kan delvis ivaretas gjennom vilkår om at det skal utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan i en eventuell konsesjon.

4 Avbøtende tiltak

Energimyndighetene har, i medhold av energiloven, myndighet til å fastsette hvilke vilkår en transformatorstasjon skal bygges og drives etter. Vilkår om såkalte avbøtende tiltak – tiltak som reduserer antatt negative virkninger – vurderes konkret i hver sak basert på de opplysninger som foreligger om virkningene av transformatorstasjonen. I mange tilfeller kan ulemper ved en transformatorstasjon reduseres innenfor akseptable kostnadsrammer.

NVE viser til energilovforskriftens § 3-5 som omhandler vilkår i konsesjon for elektriske anlegg. Under bokstav b) om miljø og landskap heter det: *«konsesjonæren plikter ved planlegging, utførelse og drift av anlegget å sørge for at allmennheten påføres minst mulig miljø- og landskapsmessige ulemper i den grad det kan skje uten urimelige kostnader eller ulemper for konsesjonæren.»*

NVE har ansvar for å følge opp vilkår, jf. energilovforskriften § 7-2. NVEs miljøtilsyn er ansvarlig for å følge opp at konsesjonsvilkår som omhandler natur og landskapsmessige forhold blir fulgt. Miljøtilsynet godkjenner ev. miljø-, transport- og anleggsplaner og vil ved besøk i anleggstiden følge opp at vilkår og godkjente planer følges av utbygger. Miljøtilsynet vil også følge opp at anleggsområdene blir ordentlig ryddet og satt i stand.

4.1 Miljø-, transport- og anleggsplan

For å sikre at terrenginngrep under anleggsarbeidet begrenses og at opprydding vil bli gjort på en skånsom måte, ønsker NVE at det skal utarbeides en miljø- og transport- og anleggsplan for anleggsarbeidet. Planen er forpliktende for byggherre og entreprenør.

Transport knyttet til bygging, drift og vedlikehold av transformatorstasjoner vil kunne ha uheldige miljøvirkninger. Etter NVEs vurdering kan en transportplan bidra til å redusere og unngå negative miljøvirkninger ved bygging, drift og vedlikehold av transformatorstasjoner. I foreliggende søknad fra Statnett er det ikke foreslått spesielle avbøtende tiltak for etableringen av den nye transformatorstasjonen. Kun Nordland fylkeskommune har kommet med innspill til utformingen av stasjonen og tilhørende infrastruktur. De mener at høy estetisk kvalitet skal vektlegges slik at inngrepene tilpasses omgivelsene. NVE setter vanligvis vilkår om at retningslinjer for utforming av transformatorstasjoner med tilhørende bygg skal følges opp i en eventuell miljø-, transport- og anleggsplan. Statnett beskriver i søknaden hvordan anleggsvirksomheten er planlagt gjennomført for å ivareta hensynet til Straumvatnet som drikkevannskilde. NVE er positive til at Statnett har vurdert hensynet til drikkevannskilden, og forutsetter at tilsvarende hensyn tas for å begrense terrenginngrep i størst mulig grad under anleggsarbeidet for stasjonen og adkomstvegen. Det forutsettes også at opprydding vil bli gjort på en skånsom måte. Det skal fremgå i miljø-, transport- og anleggsplan hvordan Statnett planlegger kontakten med reindriftsnæringen slik at anleggsarbeidene kan koordineres, og ved behov stoppes, for flytting av rein gjennom området. Planen skal også beskrive hvordan anleggsarbeidene for adkomstvegen planlegges for å ta hensyn til klatreaktivitetene i området.

NVE mener konsesjonsbehandlingen og tilsynet gjennom godkjenning og oppfølgingen av en eventuell slik plan godt nok ivaretar Statnetts utbygging av Salten transformatorstasjon med adkomstveg.

NVE kan sette krav om at Statnett utarbeider en slik plan, som det forutsettes at Statnett drøfter med Sørfold kommune, berørte grunneiere og rettighetshavere. En slik plan skal utarbeides etter NVEs veileder 06/2011 "Rettleier for utarbeiding av miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) for anlegg med konsesjon etter energilova." Veilederen finnes på www.nve.no. Planen skal godkjennes av NVE før anleggsstart.

5 Innsigelser

Kommuner og statlige etater kan gjennom høringsuttalelse reise innsigelse mot konsesjonssøkte kraftledninger. NVE har mottatt to innsigelser til søknaden.

Fylkesmannen i Nordland fremmet innsigelse til søknaden i brev av 30. april 2012 med begrunnelse i at planlagt adkomstveg vil medføre at forekomster av truede arter forsvinner, og at en svært viktig lokalitet av naturtypen gammel lauvskog i vesentlig grad blir forringet. Fylkesmannen beskrev at de hadde vært i kontakt med Statnett i forkant av innsendelse av konsesjonssøknaden, og at de var kjent

med at det er mulig å skaffe adkomst etter en alternativ vegtrasé som ikke ville berøre lokaliteten med gammel lauvskog.

Nordland fylkeskommune fremmet innsigelse til søknaden i brev av 3. mai 2012. Fylkeskommunen beskriver at det er adkomstvegen det fremmes innsigelse mot, og mener de antatte negative konsekvensene tiltakets plassering vil få for naturmangfold med rødlistearter, viktig friluftsliv og klatreområde er store. Fylkesrådet mener Statnett ikke i tilstrekkelig grad har dokumentert hvilke konsekvenser omsøkte veg vil få, og ikke sannsynliggjort at valgt trasé for vegen er det beste alternativet med minst negative konsekvenser. Fylkesrådet vil vurdere å trekke innsigelsen dersom Statnett gjennomfører en tilleggsutredning med flere alternative vegløsninger hvor konsekvenser av ulike alternativer og avbøtende tiltak dokumenteres.

Statnett kommenterte de innkomne uttalelsene i brev av 22. mai 2012, hvor det ble oppsummert om bakgrunn for valg av omsøkt vegtrasé. NVE viser til figur 3 i dette notatet og til vedlegg C for oversikt og tegninger av vegalternativene. Statnett beskriver at det var Elkem Salten som først fikk Norconsult til å utrede vegtrasé fra Forneset til en ny stasjon på Lemmen. Vegtraseen ville gå tvers gjennom øvre del av det viktige naturområdet kalt Lemmen og gjennom et utsatt område med en grov ur kalt Urhola, slik at det ble vurdert som en utfordring å etablere vegen. Statnett arrangerte befaring med grunneierne og med kommunen for å se på vegalternativet, og disse mente vegen ville rasere naturen i området og spesielt ved Urhola, og ønsket at det ble utredet et nytt alternativ med utgangspunkt i eksisterende veg. Statnett mente også at kostnadsoverslaget på 18,5 millioner kroner var for lavt, og fikk Rambøll til å utrede andre vegalternativer opp til stasjonsområdet på Lemmen. Rambøll utarbeidet et forslag til veg slik omsøkt (Figur 4), og Statnett mente de også skulle se på et alternativ som ikke ville berøre naturtypen i området. Rambøll skisserte derfor et alternativ med veg opp den bratte lia fra dagens stasjonsområde, og mot eksisterende veg. Under befaring ble det konstatert at terrenget er for bratt til at dette alternativet var mulig å bygge. Statnett ønsket å utrede ytterligere et vegalternativ for å unngå den viktige naturtypen, og vurderte en veg fra sør. Statnett mente at faren for ras i området hvor vegen fra sør skulle anlegges var stor, og av hensyn til HMS for personell til både Statnett og Siso ønsket ikke Statnett å se videre på dette vegalternativet. Statnett beskriver at de i forbindelse med dette hadde møter med Fylkesmannen i Nordland, hvor de orienterte om foreslått alternativ for adkomstveg til ny Salten transformatorstasjon. Fylkesmannen ønsket at Statnett gjennomførte en utredning for å kartlegge konsekvenser av vegtraseen. Statnett engasjerte Miljøfaglig utredning AS til å utrede biologiske verdier tilknyttet planlagt vegtrasé opp til stasjonsområdet på Lemmen. Rapporten ble vedlagt konsesjonsøknaden.

Statnett beskriver videre at de har prøvd å ta hensyn til interesser og innspill fra klatremiljøet i området, Fylkesmannens innspill om minimale naturinngrep, runde veikanter på siste delen før plataet slik at reinen skal få et bredt reinstrekk, og tekniske krav til transport av transformatorene. Statnett mener derfor omsøkt trasé er et produkt av innspill som har kommet frem under arbeidet med søknaden, og mener de kan minimalisere inngrepet ved å bruke forstøttningsmurer på oppsiden av vegen i områder med særlig interesser. For å ikke få for store fyllinger og skjæringer må enkelte buldresteiners fjernes.

NVE mente Statnetts kommentarer til innkomne høringsuttalelser utfylte tidligere oversendt informasjon ved høring av søknaden, og til vegalternativet spesielt. NVE oversendte derfor disse til Fylkesmannen i Nordland og Nordland fylkeskommune i e-post av 29. mai 2012.

I tråd med bestemmelsene i energiloven § 2-1, 7. ledd inviterte NVE Fylkesmannen i Nordland og Nordland fylkeskommune til innsigelsesmøte i brev av hhv. 7. september 2012 og 18. september 2012. Fylkesmannen i Nordland avsto NVEs invitasjon til møte i e-post av 3. oktober 2012 da de ikke mente det var behov for møtet så lenge ikke Statnett fremmet søknad om alternativ vegfremføring.

Fylkeskommunen avslo NVEs invitasjon til møte i e-post av 30.oktober 2012 med begrunnelse i at det ikke var kommet frem nye opplysninger i saken som eventuelt ville gi grunnlag for å trekke innsigelsen. Fylkeskommunen beskriver at om Statnett gjennomfører en tilleggsutredning med vurdering av konsekvenser av ulike vegløsninger opp til det nye stasjonsområdet vil de gjerne stille opp på et møte med NVE.

NVE mener det tydelig fremkommer at det er et utfordrende område å bygge en veg med de tekniske kravene som er nødvendig for å transportere transformatorer og annet stort og tungt utstyr. Området er preget av rasutsatte soner, en artslokalitet, rødlistearter, en naturtypelokalitet med svært viktig verdi og et mye brukt buldreområde. Området er også preget av omfattende energiutbygging med kraftledninger, kraftverk, tippmasser og koblingsanlegg. NVE mener Statnett gjennom prosessen grundig har vurdert ulike vegløsninger opp til stasjonsområdet på Lemmen. NVE er enig med høringspartene at adkomstvegen kan gi negative virkninger for naturtypen gammel lauvskog, for rødlistearter og for buldreaktiviteten i området, men kan ikke se at det foreligger andre alternativer som ville gi bedre løsninger enn den omsøkte adkomstvegen. NVE mener at skadene kan begrenses ved god planlegging og fremlegging av en miljø-, transport- og anleggsplan som godkjennes av NVE.

NVE konkluderer med at det foreligger to innsigelser til omsøkte adkomstveg til det vegalternativet NVE vurderer å gi færrest negative virkninger. Saken vil etter klagefristens utløp oversendes Olje- og energidepartementet for endelig behandling.

6 NVEs oppsummering, konklusjon og vedtak

6.1 Oppsummering av NVEs vurderinger

I de foregående kapitlene har NVE vurdert søknaden, innkomne høringsuttalelser og gjort egne vurderinger av en ny Salten transformatorstasjon på Lemmen i Sørfold kommune. NVE mener omsøkte tekniske løsning er nødvendig for å øke forsyningssikkerheten mellom Nord-Norge og Midt-Norge, og er derfor positive til at Statnett søker om å flytte og utvide Salten transformatorstasjon.

NVE mener omsøkte plassering av transformatorstasjonen er god, og har lagt vekt på at det ikke er registrert skredhendelser for eksisterende anlegg i området i dag. NVE mener Statnett godt nok har vurdert eventuelle risikoer for forurensing av Straumvatnet som drikkevannskilde. NVE mener videre den nye stasjonens plassering inn mot fjellet på plataet Lemmen er god, og at den dermed ikke vil synes fra bebyggelsen på Straumen. Stasjonen vil bli et synlig inngrep i landskapet for dem som oppholder seg i nærområdet, men NVE mener at den nye stasjonen vil bli en del av eksisterende energiinngrep i området.

NVE mener videre hensynet til reindriftsnæringen er godt ivaretatt, og er positive til at Statnett har justert planene for stasjonen etter innspill fra næringen. Stasjonen og adkomstvegen vil ikke komme i konflikt med kjente kulturminner og kulturmiljøer i området. NVE vil ved en eventuell konsesjon sette vilkår om fotodokumentasjon av innstrekkingen av eksisterende og ny 420 kV-ledning Salten-Svartisen, som er definert til å være en del av kraftoverføringens kulturminner. NVE registrer at området Salten transformatorstasjon med adkomstveg planlegges i benyttes aktivt til flere former for friluftsliv, og særlig til klatretypen buldring. Det er ikke registrert noen statlig sikrede områder for friluftsliv i området. Den nye vegen vil gå gjennom buldreområdene, og at det vil bli konflikt med noen buldresteinene ved fremføringen av anleggsvegen. Ny transformatorstasjon og adkomstveg vil forsterke inntrykket av energianlegg i et område som allerede er preget av slike anlegg.

NVE mener bygging av selve Salten transformatorstasjon og omlegging av eksisterende ledninger ikke vil bidra til å svekke naturmangfoldet på sikt. NVE har vurdert at en eller flere av de seks rødlisteartene kan bli berørt ved anleggelsen av veggen, og at tiltaket vil redusere naturtypen gammel lauvskog med 5-6 daa. NVE er derfor enig med flere av høringspartene at anleggelsen av adkomstvegen vil påvirke naturmangfoldet negativt. NVE har mottatt flere innspill om at Statnett ikke grundig nok har sett på alternative vegløsninger for å unngå naturtypelokaliteten på Lemmen. NVE er ikke enig med høringspartene i dette og mener Statnett grundig har utredet og vurdert ulike adkomstveger opp til det nye stasjonsområdet på Lemmen. NVE mener dette danner et godt grunnlag for vår vurdering om omsøkte adkomstveg er egnet, og utredningen og vurderingene som er gjort viser at omsøkte alternativ er den samfunnsøkonomisk beste løsningen. Sett bort fra alternativet med svinger opp den bratte lia mot Lemmen, som Statnett mener ikke lar seg gjennomføre, vil omsøkte vegtrasé være det alternativet som medfører minst ny veg. NVE mener derfor at adkomstvegen skal etableres gjennom naturtypen kalt Lembakkan da dette vegalternativet er vurdert til å være det beste for å komme frem til en ny Salten sentralnettsstasjon i Nordland. Veggen vil føres i ytterkanten av den avgrensede natutypelokaliteten, og det er veg og steinbrudd i området i dag.

6.2 NVEs konklusjon

Nye Salten transformatorstasjon vil etter NVEs vurdering være viktig og nødvendig for å øke forsyningssikkerheten mellom Nord-Norge og Midt-Norge. Den nye stasjonen og omlegging av eksisterende ledninger inn til stasjonen vil ha akseptable virkninger for miljøet. Ny adkomstveg vil gå gjennom naturtypen gammel lauvskog, og redusere denne i ytterkanten i sørøst. Noen av de seks rødlistede artene i området kan bli berørt av tiltaket. NVE mener at fordelene i form av økt sikkerhet for forsyningen mellom Nord-Norge og Midt-Norge, redusert risiko for avbrudd som kan ha vesentlige negative virkninger for samfunnet et velfungerende kraftsystem og tilrettelegging for økt lokal kraftproduksjon er større enn de negative virkningene transformatorstasjonen og adkomstvegen vil medføre for miljø- og arealbruksinteresser i berørte områder. NVE vil i medhold av energiloven derfor gi konsesjon til den omsøkte kraftledningen med tilhørende transformatorstasjon. NVE vil sette vilkår om at det utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan for å sikre at negative virkninger av tiltaket blir så få som mulig.

NVE konkluderer med at det foreligger to innsigelser til omsøkte adkomstveg til det konsesjonsgitte vegalternativet. Saken vil etter klagefristens utløp oversendes Olje- og energidepartementet for endelig behandling.

6.3 NVEs vedtak

I medhold av energiloven gir NVE konsesjon til å bygge og drive følgende elektriske anlegg i Sørfold kommune i Nordland fylke:

- To transformatorer med ytelse 250 MVA og omsetning 420/132 kV
- En reaktor RT1 med ytelse 80 MVAr
- Fem bryterfelt med nominell spenning 420 kV
- Fem bryterfelt med nominell spenning 132 kV
- Nødvendig høyspennings apparatanlegg

- Et nytt enetasjes kontrollhus med servicedel med grunnflate 380 m², og et lager med grunnflate 220 m².
- En ca. 1,5 kilometer adkomstveg med 5 meters bredde opp til nye Salten transformatorstasjon.

Det gis tillatelse til å legge om:

- Ca. 700 meter av eksisterende 420 kV-ledningen Salten-Svartisen inn til nye Salten transformatorstasjon.
- Ca. 200 meter av eksisterende 420 kV-ledningen Salten-Kobbelv inn til nye Salten transformatorstasjon.
- Ca. 120 meter av eksisterende 132 kV-ledningen Salten-Valljord I inn til nye Salten transformatorstasjon.
- Ca. 120 meter av eksisterende 132 kV-ledningen Salten-Valljord II inn til nye Salten transformatorstasjon.
- Eksisterende 132 kV-ledningene fra Siso koblingsanlegg til nye Salten transformatorstasjon.

Konsesjon til anleggene gis med følgende spesielle vilkår:

Anlegget skal bygges, drives, vedlikeholdes og nedlegges i henhold til en miljø-, transport- og anleggsplan som utarbeides av konsesjonæren og godkjennes av NVE. Arbeider relatert til anlegget kan ikke settes i gang før miljø-, transport- og anleggsplanen er godkjent av NVE.

Planen skal utarbeides i samsvar med NVEs veileder om utarbeidelse av miljø-, transport- og anleggsplan for bygging av anlegg med konsesjon etter energiloven.

Planen skal utarbeides i samarbeid med berørt kommune, grunneiere og andre rettighetshavere.

Planen skal spesielt beskrive og drøfte:

- Så langt det er mulig skal det gjennomføres begrenset hugging ved bygging av adkomstvegen. Det skal utvises spesielle hensyn i naturtypen gammel lauvskog i lokaliteten Lembakkan.
- Det skal brukes stedeodne masser på toppen av nye fyllinger langs den nye adkomstvegen.
- Nødvendige skjæringer for å bygge den nye adkomstvegen skal minimeres i så stor grad som mulig.
- Det skal tas hensyn til eksisterende buldrestein i den grad det er mulig.
- Statnett skal ha kontakt med reindriftsnæringen slik at hensyn til reindriften blir i varetatt å så stor grad som mulig. Anleggsarbeidene skal koordineres med reinbeitedistriktet for å minimere eventuelle ulemper for flytting av rein gjennom området.

Planen skal gjøres kjent for entreprenører. Konsesjonæren har ansvaret for at planen følges.

Anlegget skal til enhver tid holdes i tilfredsstillende driftsmessig stand i henhold til miljø-, transport- og anleggsplanen og eventuelt andre vilkår/planer.

Konsesjonæren skal foreta en forsvarlig opprydding og istandsetting av anleggsområdene. Oppryddingen skal være ferdig senest 2 år etter at anlegget eller deler av anlegget er satt i drift.

Tilsyn med bygging, drift, vedlikehold og nedleggelse av anlegget er tillagt NVE. Utgifter forbundet med NVEs godkjenning av planen, og utgifter til tilsyn med overholdelse av planen dekkes av konsesjonæren.

Eksisterende Salten transformatorstasjon ved Straumvatnet og eksisterende 132 kV ledning mellom Salten transformatorstasjon og Siso koblingsanlegg skal saneres og området tilbakeføres til naturen. Saneringen skal være ferdig senest 2 år etter at ny Salten transformatorstasjon er i drift. Om Statnett SF og Siso Energi AS kommer til enighet om overdragelse av eksisterende kontrollhus skal ikke dette saneres.

Innstrekket av eksisterende og ny 420 kV Salten-Svartisen skal fotodokumenteres med representative fotografier av ledningen slik den oppleves i landskapet i dag. For nye fotografier skal det lages fotojournal.

7 NVEs vurdering av søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse

Ekspropriasjon innebærer at en grunneier/rettighetshaver må gi fra seg eiendomsrettigheter eller andre rettigheter uten å godta dette frivillig, mot at det i en etterfølgende skjønnsak fastsettes erstatning. Dette vil kunne skje dersom grunneier/rettighetshaver og søker ikke lykkes i å forhandle seg fram til minnelige avtaler.

Totalt vil ca. ni grunneiere bli berørt av tiltakene som NVE meddeler konsesjon til.

Statnett opplyste i søknaden, og bekreftet på telefon 15. november 2012, at de har fremforhandlet avtaler med alle berørte grunneiere for etablering av omsøkte stasjonsplassering, ledningsinnføringer og vegløsning. Statnett har derfor ikke behov for at NVE behandler søknaden om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse.

Vedlegg A

A. Oversikt over lovverk og behandlingsprosess

A.1 Energiloven

For å bygge, eie og drive elektriske anlegg kreves det konsesjon etter energiloven § 3-1. NVE er delegert myndighet til å treffe vedtak om å bygge og drive elektriske anlegg, herunder kraftledninger og transformatorstasjoner.

A.2 Oreigningslova

Statnett har også søkt om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse etter oreigningslova. I utgangspunktet skal tiltakshaver forsøke å inngå minnelige avtaler med grunneiere og rettighetshavere for å sikre seg nødvendige rettigheter til bygging, drift og vedlikehold av de elektriske anleggene. For det tilfelle det ikke er mulig å inngå minnelige avtaler med alle grunneiere og rettighetshavere, vil det være nødvendig med ekspropriasjonstillatelse for å kunne gjennomføre tiltaket. Etter oreigningslova § 2 nr. 19 er kraftlinjer, transformatorstasjoner og andre elektriske anlegg mulige ekspropriasjonsformål. I tillegg til ekspropriasjon er det vanlig å søke om forhåndstiltredelse etter oreigningslova § 25, som innebærer en tillatelse til å iverksette ekspropriasjonsinngrep før det foreligger rettskraftig skjønn. Det er NVE som er ansvarlig for behandlingen etter oreigningslova.

A.3 Samordning med annet lovverk

A.3.1 Plan- og bygningsloven

Etter at endringen av plan- og bygningsloven trådte i kraft 01.07.09, er ikke lenger kraftledninger og transformatorstasjoner med anleggskonsesjon omfattet av lovens plandel. Lovens krav til konsekvensutredninger og krav til kartfesting gjelder fortsatt. Unntaket betyr at:

- konsesjon kan gis uavhengig av planstatus
- det ikke skal utarbeides reguleringsplan eller gis dispensasjon
- det ikke kan vedtas planbestemmelser for slike anlegg

Vedtak om elektriske anlegg som krever anleggskonsesjon skal kun fattes av energimyndighetene. De øvrige myndigheter er høringsinstanser. Statlige, regionale og lokale myndigheter får etter ikrafttredelse av den nye loven innsigelsesrett og klagerett på NVEs konsesjonsvedtak etter energiloven, jf. energiloven § 2-1.

De nye behandlingsreglene for kraftledninger skal praktiseres for elektriske anlegg med tilhørende konstruksjoner og nødvendig adkomst. Dette innebærer at adkomstveier som er nødvendig for driften av energianleggene skal inntegnes på konsesjonskartet, behandles samtidig med anlegget for øvrig og inngår i konsesjonsvedtaket. Disse skal ikke behandles etter plan- og bygningsloven, under forutsetningen at disse veiene gis en betryggende behandling etter energiloven, der berørte interesser gis mulighet for å gi sine innspill. Veier som ikke inngår i prosessen fram til konsesjonsvedtaket, skal framlegges i detaljplaner som følger opp konsesjonsvedtaket, eller behandles av kommunene etter plan- og bygningsloven.

Selv om nettanlegg kan etableres uavhengig av innholdet i eksisterende arealplaner, betyr ikke at det er likegyldig for utbygging eller NVE hvilken arealbruk som berøres og hvilke planer som foreligger.

Eksisterende bruk av arealene er som før en viktig del av de reelle hensynene som skal ivaretas når alternative traseer vurderes og en konsesjonsavgjørelse fattes. Foreliggende regulering til vern kan for eksempel være en viktig grunn til å unngå dette arealet, men planen gir ingen absolutte krav om å unngå arealet.

Elektriske anlegg som er unntatt fra plan- og bygningsloven skal i kommunale plankart fremtre som hensynssoner, noe som betyr at det skal registreres kraftledninger med tilhørende byggeforbudssoner i samsvar med regelverket til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. På kart vil ledninger være vist som et skravert område. Tidligere framstilling av ledninger som planformål (spesialområde, fareområde) med egne farger skal fases ut. Planformål ved ledninger skal framstilles ut fra forutsatt bruk av arealet i området for øvrig. Kraftledninger med anleggskonsesjon er unntatt fra plan- og bygningsloven som helhet – også byggesaksdelen. Unntaket gjelder elektriske anlegg, som er en fellesbetegnelse på elektrisk utrustning og tilhørende byggt tekniske konstruksjoner. Konstruksjoner som ikke har betydning for drift og sikkerhet ved de elektriske anleggene vil derfor omfattes av byggesaksbestemmelsene. Enkelte byggverk tilknyttet transformatorstasjoner vil dermed fortsatt kunne kreve byggesaksbehandling fra kommunen. I denne saken har ikke Statnett søkt om slike byggverk.

A.3.2 Kulturminneloven

Alle fysiske inngrep som direkte kan påvirke kulturminner eller kulturlandskap, skal avklares mot kulturminneloven (kulml.) før bygging. Generelt skal det være gjennomført undersøkelser i planområdet for å avdekke mulige konflikter med automatiske fredete kulturminner, jf. kulml. § 9. Eventuelle direkte konflikter mellom det planlagte tiltaket og automatisk fredete kulturminner, må avklares gjennom en dispensasjonssøknad etter kulturminneloven.

A.3.3 Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven trådte i kraft den 1. juli 2009, og skal erstatte blant annet naturvernloven. Naturmangfoldloven omfatter all natur og alle sektorer som forvalter natur eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen.

Lovens formål er å ta vare på naturens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser gjennom bærekraftig bruk og vern. Loven skal gi grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, både nå og i framtiden, også som grunnlag for samisk kultur. Loven fastsetter alminnelige bestemmelser for bærekraftig bruk, og skal samordne forvaltningen gjennom felles mål og prinsipper. Loven fastsetter videre forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet føre-var-prinsippet og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning.

Prinsippene i naturmangfoldloven skal trekkes inn i den skjønnsmessige vurderingen som foretas når det avgjøres om konsesjon etter energiloven skal gis, til hvilken løsning og på hvilke vilkår. I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8–12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Det skal fremgå av begrunnelsen hvordan prinsippene om bærekraftig bruk er anvendt som retningslinjer. Tiltakets betydning for forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer eller arter, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5 drøftes der det er aktuelt. Miljøkonsekvensene av tiltaket skal vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensynet til det planlagte tiltaket og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies.

Vedlegg B

Konsesjonssøknad og søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse, ble sendt på høring 1. mars 2012. Fristen for å komme med merknader ble satt til 16. april 2012. Sørfold kommune ble bedt om å legge søknaden ut til offentlig ettersyn. Den offentlige høringen av søknaden ble kunngjort etter gjeldende regler i Saltenposten 5. mars 2012 og i Avis Nordland 5. mars 2012 og Norsk Lysningsblad 2. mars 2012. Fylkesmannen i Nordland og Nordland fylkeskommune fikk innvilget utsatt høringsfrist til 3. mai 2012.

Følgende instanser fikk søknaden på høring:

Sørfold kommune, Nordland fylkeskommune, Fylkesmannen i Nordland, Sametinget, Reindriftsforvaltningen i Nordland, Direktoratet for naturforvaltning, Luftfartstilsynet, Statens landbruksforvaltning, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Avinor AS, Statens strålevern, Mattilsynet, Forsvarsbygg, Tromsø museum, Statens vegvesen region nord, Reinbeitedistrikt Storskog/Sjunkfjell Duokta v/ Annfinn Pavall, Bellona, Bodø klatreklubb, Fauske klatreklubb, Friluftslivets fellesorganisasjon, Friluftsrådenes Landsforbund, Forum for natur og friluftsliv, Nordland, Fortidsminneforeningen i Nordland, Den Norske turistforening, Norges klatreforbund, Norges Naturvernforbund, Norges jeger- og fiskerforbund, Norsk Ornitologisk Forening, Norges Miljøvernforbund, Norsk Miljøkraft, Norges bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Natur og ungdom, Norske Reindriftssamers Landsforbund, Salten friluftsråd, ZERO, Nordlandsnett AS, Elkem Salten, Elkem Energi Siso, SKS Nett og Telenor servicesenter for nettutbygging.

Følgende instanser fikk søknaden til orientering:

Landbruks- og matdepartementet, Olje- og energidepartementet, Miljøverndepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet

Statnett orienterte berørte grunneiere og tekniske etater om søknaden og om fristen for å komme med uttalelser.

B Innkomne merknader

NVE mottok 14 høringsuttalelser til konsesjonssøknad av 14. februar 2012 for ny Salten transformatorstasjon i Sørfold kommune i Nordland fylke. Samtlige er sammenfattet under. Statnett SF kommenterte uttalelsene i brev av 22. mai 2012.

B1 Kommunale og regionale myndigheter

Sørfold kommune skriver i brev av 16. april 2012 at de ikke har spesielle innvendinger til etableringen av nye Salten transformatorstasjon. Kommunen vil allikevel komme med følgende betraktninger:

"Straumvatnet er eneste drikkevannskilde for tettstedet Straumen og i så henseende er det positivt at eksisterende trafostasjon nede ved vannet saneres og ny trafostasjon etableres lenger unna Straumvatnet (i sone 2 i nedbørsfeltet) og at ser ut som om at det er tatt hensyn til mulig forurensing av drikkevannskilden i prosjekteringen av anlegget. Etter kommunens vurdering vil det være større sannsynlighet for at det kan skje forurensing av drikkevannskilden i anleggsperioden, men under forutsetning av at de bestemmelser og

føring som er satt i beredskapsplanen som vist i vedlegg 3 følges opp av utbygger anser kommunen at risiko for forurensing er tilstrekkelig ivaretatt.”

Fylkesmannen i Nordland fremmer i brev av 30. april 2012 ” ... *innsigelse til at det gis konsesjon for bygging av ny Salten transformatorstasjon etter omsøkte alternativ, fordi planlagt adkomstvei medfører at forekomster av trua arter forsvinner, samt at en svært viktig lokalitet av naturtypen gammel lauvskog i vesentlig grad blir forringet.* ”

Fylkesmannen begrunner dette nærmere med at det i Statnetts bestilte rapport fra Miljøfaglig utredning, klassifiseres det meste av det undersøkte området som svært viktig naturtype. Naturtypelokaliteten og området vurderes samlet sett som en av de biologisk mest verdifulle lauvskogene som er kjent i Nordland fylke. Fylkesmannen mener fremføringen av den planlagte vegen vil medføre at lauvskoglia blir berørt i et belte som er opptil 40-50 meter bredt. Dette vil gi en reduksjon av areal i lokaliteten, og en fragmentering av denne. Fylkesmannen konstaterer at Statnetts planlagte veg vil gå gjennom de mest verdifulle delene av lokaliteten, og at flere kravfulle og rødlistede arter vil bli berørt, blant annet den sterk truede arten granfjelllav. Fylkesmannen er også bekymret for at etableringen av vegen vil medføre endringer i lokalklimaet, og at dette kan få negative konsekvenser for arter i området.

Fylkesmannen kan ikke se at fremføringen av veg etter omsøkte alternativ er forenelig med naturmangfoldlovens forvaltingsmål for naturtyper, økosystemer og arter jf. lovens §§ 4 og 5, og mener området må ivaretas. Fylkesmannen mener også at tiltaket ikke er i tråd med kravet i § 12 samme lov om at det skal tas:

«utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.»

Fylkesmannen er kjent med at Statnett har vurdert en annen teknisk løsning for transformatorstasjonen som innebærer et SF6-anlegg på eksisterende stasjonstomt nede ved Straumvatnet. De beskriver at de også er kjent med at det kan være mulig å skaffe adkomst til området på Lemmen etter en alternativ trasé som ikke vil berøre området med gammel Lauvskog. Fylkesmannen har ikke beskrevet dette vegalternativet i uttalelsen.

Fylkesmannen stiller spørsmål til om NVE har det formelle grunnlaget til å gi konsesjon til det omsøkte anlegget. På bakgrunn av foreliggende konflikter med truede arter og deres leveområde mener Fylkesmannen det foreligger krav om utredning i henhold til forskrift om konsekvensutredninger av 1. juli 2009, jf. §§ 3e og 4b.

Til slutt påpeker Fylkesmannen at det er viktig at all tilgjengelig kunnskap legges til grunn under planleggingen av inngrep av denne størrelse, og refererer til Forum for Friluftslivs uttalelse om eksisterende friluftslivskartlegging Statnett ikke har benyttet i vurderingene av tiltakets påvirkning for friluftsliv.

NVE oversendte Statnett sine kommentarer til sakens høringsuttalelser til Fylkesmannen på e-post 29. mai 2012. NVE mente kommentarene ville gi Fylkesmannen utfyllende opplysninger i saken.

Fylkesmannen i Nordland konstaterer i e-post av 20. juni 2012 at Statnett har vurdert alternative vegtraseer fra vest og sørøst. Fylkesmannen mener ingen av disse traseene er konfliktfrie, og påpeker at adkomsten fra vest vil være i konflikt med vesentlige natur- og friluftsv verdier, og adkomst fra sør vil føre til vesentlige landskapsinngrep. Fylkesmannen mener allikevel det er grunn til å anta at disse to alternativene vil være mindre konfliktfylte enn den omsøkte vegtraseen. Fylkesmannen mener fortsatt at Statnett ikke i tilfredsstillende grad har forholdt seg til omfanget av de nye registreringene som er gjort i forbindelse med omsøkte veg fra nord.

Fylkesmannen mener fortsatt at et SF6-anlegg på eksisterende stasjonstomt må være et mulig alternativ selv om dette ut fra et klimahensyn er et dårlig valg. Fylkesmannen mener konsekvensene for natur-, landskaps- og friluftsv verdier i området dermed vil unngås.

Nordland fylkeskommune har i brev av 3. mai 2012 referert til møte i Fylkesrådet 2. mai 2012, hvor følgende vedtak ble fattet:

"1. Fylkesrådet i Nordland anbefaler at det gis konsesjon til bygging av ny Salten transformatorstasjon.

2. Med hjemmel i energilovens § 2-1 sjuende ledd, jfr reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§ 5-4 og 5-6, fremmer fylkesrådet innsigelse til omsøkt adkomstvei.

3. Fylkesrådet vil vurdere å trekke innsigelsen til ny adkomstvei dersom tiltakshaver gjennomfører en tilleggsutredning som omfatter flere alternative veiløsninger. Utredningen må dokumentere konsekvenser av de ulike alternativene og avbøtende tiltak. Det alternativet som får minst negative konsekvenser for samfunn og miljø må velges.

4. Dersom det gis tillatelse til omsøkt tiltak, ber fylkesrådet om at NVE påser at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldsloven §§ 8-12. NVE bes også om å ta følgende inn i konsesjonsvilkårene:

a. Utbygger må samarbeide med reindriftsnæringen for å redusere eventuelle negative konsekvenser for reindrift i området, og tiltaket må ikke være til permanent hinder for viktige flyttleier.

b. Detaljplanlegging og utforming av adkomstvei må gjennomføres i samarbeid med lokal avdeling av Norges klatreforbund.

c. Behovet for klimatilpasningstiltak må vurderes. Hvis det er nødvendig bør tiltak som reduserer sårbarheten ovenfor fremtidige klimaendringer iverksettes.

d. Høy estetisk kvalitet i utformingen av trafostasjon og tilhørende infrastruktur, skal vektlegges slik at de faller godt inn i omgivelsene.

e. Nordland fylkeskommune viser til tiltakshavers aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må fylkeskommunen v/Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart. Det forutsettes at nevnte pålegg bringes videre til dem som skal utføre arbeide i marken."

Fylkeskommunen utdyper i vedlagte sakspapirer at begrunnelsen for innsigelsen mot adkomstvegen er de antatte negative konsekvensene tiltaket vil få for naturmangfold med rødlistearter, viktig friluftsliv

og klatreområde. Fylkesrådet mener Statnett ikke i tilstrekkelig grad har dokumentert hvilke konsekvenser omsøkt veg vil få, og ikke sannsynliggjort at valgt trasé for vegen er det beste alternativet med minst negative konsekvenser. Fylkesrådet vil vurdere å trekke innsigelsen dersom Statnett gjennomfører en tilleggsutredning med flere alternative vegløsninger hvor konsekvenser av ulike alternativer og avbøtende tiltak dokumenteres. Fylkesrådet mener det alternativet som får minst negative konsekvenser for samfunn og miljø må velges.

Fylkeskommunen skriver videre at bygging av ny Salten transformatorstasjon er viktig for landsdelen, og mener at tiltaket har stor samfunnsnytte og vil bedre forsyningssikkerheten mellom Nord-Norge og Midt-Norge, og legge til rette for økt produksjon av vannkraft. Fylkeskommunen mener flyttingen av transformatorstasjonen høyere opp og lenger bort fra drikkevannskilden Straumvatnet er en fordel. Det påpekes at i friluftslivskartleggingen i Salten er veien rundt Straumvatnet og inn til eksisterende transformatorstasjon vurdert som særs viktig, og veien videre opp mot planlagt transformatorstasjon er vurdert som svært viktig. Det går også turstier i området, og et av de beste buldreområdene i Norge er lokalisert her. Fylkeskommunen mener den omsøkte adkomstvegen vil komme i konflikt med deler av buldrefeltet.

For temaet biologisk mangfold mener fylkeskommunen byggingen av omsøkte adkomstveg vil få store negative konsekvenser. Det påpekes at naturtypelokaliteten registrert i Direktoratet for naturforvaltning strekker seg lenger øst enn tidligere antatt. I den miljøfaglige rapporten, vedlagt konsesjonssøknaden, er området er vurdert til å ha svært viktig verdi, blant annet fordi dette er en verdifull gammel lauvskog i Nordland fylke. Fylkeskommunen påpeker videre flere rødlistede arter som er registrert i området, blant annet den sterkt truede granfjellslaven. Fylkeskommunen vurderer at vegen vil føre til direkte negative konsekvenser for både naturtypen og de rødlistede artene i området, og indirekte ved at åpning av skogen vil ha negativ effekt på artsmangfoldet og for levekårene. Vegen vil redusere naturtypeområdets areal og fragmentere dette.

Fylkesråden vurderer at tiltaket ikke vil ha nevneverdige negative konsekvenser for landskap og eventuelt tap av INON. Fylkesråden konstaterer at den 123 kilometer lange kraftledningen Salten-Svartisen er av nasjonal kulturhistorisk interesse. På bakgrunn av tiltakets store samfunnsnytte har fylkesråden ingen merknader til eventuelle konsekvenser for kulturminnet som følge av flyttingen av noen hundre meter av ledningen.

Fylkeskommunen konstaterer at det går en flyttlei for rein over Lemmen, og at utbygger har tatt hensyn til dette under planleggingen av anleggene. For temaet kulturminner og kulturmiljø mener fylkeskommunen at tiltaket ikke er i konflikt med kjente arkeologiske kulturminner, og at potensialet for funn vurderes som beskjedent. Det henvises til § 8 andre ledd i kulturminneloven. Videre konstaterer fylkeskommunen at kraftledningen fra Salten transformatorstasjon til Svartisen kraftverk er vurdert til å være et kulturminne av nasjonal kulturhistorisk interesse i NVEs temaplan "Kraftoverføringens kulturminner" av 2010, og at bare noen hundre meter av ledningen blir berørt av det omsøkte tiltaket.

NVE oversendte Statnett sine kommentarer til sakens høringsuttalelser til fylkeskommunen på e-post 29. mai 2012. NVE mente kommentarene ville gi fylkeskommunen utfyllende opplysninger i saken.

B2 Sentrale myndigheter

Sametinget skrev i uttalelse av 17. april 2012 at de generelt er av den oppfatning at undersøkelser etter kulturminneloven § 9 bør gjøres før konsesjonsvedtak. 24. oktober 2012 mottok NVE brev fra Sametinget om gjennomført befarings i området 15. mai 2012. Sametinget beskriver at etter gjennomført befarings, vurdering av beliggenhet, omfang og ellers kjente forhold kan de ikke se at det er fare for at den omsøkte transformatorstasjonen vil komme i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sametinget har ingen spesielle merknader til søknaden.

Sametinget refererer videre til at om det i arbeidet med anleggelse av stasjonen skulle oppdages gjenstander, strukturer eller spor som viser tegn på eldre aktivitet i området skal arbeidet stanses og melding sendes til Sametinget, jf. kuml § 8 annet ledd.

B3 Tekniske instanser

Avinor har i brev av 12. april 2012 vurdert at tiltaket ikke vil ha konsekvenser for deres tekniske systemer, og vil heller ikke påvirke deres instrumentprosedyrer.

Statens vegvesen Region nord skriver i brev av 23. mars 2012 at de ikke har merknader til søknaden.

Nordlandsnett AS skriver i brev av 15. mars 2012 at de er positive til at det etableres ny Salten transformatorstasjon, og beskriver at eksisterende 132 kV anlegg i Siso ikke er tilpasset videre utvidelse. Med bakgrunn i økt kraftproduksjon i området har Nordlandsnett konkludert i KSU'en at det er behov en ny 132 kV forbindelse til Salten transformatorstasjon, og ber derfor om at det settes av plass til ytterligere et ledig 132 kV felt i den nye stasjonen. Nordlandsnett ber om at dette planlegges mellom planlagt transformatorfelt T1 og 132 kV ledning Siso-Valljord 2 (Elkem) for å unngå kryssing med eksisterende ledninger i området.

B4 Interesseorganisasjoner

Reindriftsforvaltningen i Nordland skriver i brev av 17. april 2012 at dersom det gis konsesjon til tiltaket er det avgjørende for reindriften at flyttleien som krysser foran det planlagte stasjonsområdet ivaretas. Reindriftsforvaltningen viser til lov om reindrift § 22 om flyttleier. Reindriftsforvaltningen konstaterer at Statnett i søknaden har planlagt at anleggene skal plasseres inn mot fjellet for å opprettholde passasje for reindriftens flyttlei, og at anleggsperioden skal utføres i dialog med reindriften, og at nye veger tilpasses med slake skråninger for å lette kryssing av disse.

Reindriftsforvaltningen vil med høringsuttalelsen presisere at det i en eventuell konsesjon må fremkomme at det i fremtiden ikke foretas utvidelser eller andre permanente inngrep som kan stenge den eksisterende flyttleien for reinen. Reindriftsforvaltningen forutsetter videre at det gjennom detaljplanleggingen og gjennomføringen av tiltaket holdes løpende dialog med reinbeitedistriktet for å sikre at reindriftens flyttlei blir opprettholdt. Reindriftsforvaltningen mener at anleggsvirksomheten må stanses ved flytting av rein forbi anlegget.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) skriver i brev av 16. april 2012 at tiltaket vil ramme både lokale, regionale og nasjonale interesser for friluftslivet og naturmangfoldet. FRIFO ber NVE pålegge Statnett å finne alternativ løsning på adkomsten til stasjonen for å ta hensyn til et viktig buldreområde (klatring) og til friluftslivet og naturmangfoldet. FRIFO påpeker at området som blir påvirket av tiltaket er kartlagt som et særlig viktig friluftsområde i kommunenes egen friluftslivskartlegging.

FRIFO mener Statnett har hatt mangelfullt kunnskapsgrunnlag i vurderingene av hvordan tiltaket vil påvirke friluftslivet i området, og konstaterer at Statnett ikke har benyttet seg av tilgjengelige kartleggingsdata, men kun observasjoner av turstier osv. FRIFO mener de regionale verdiene i området utgjøres av et viktig buldringsområde, og viser til at Bodø klatrekubb mener området vil bli påvirket av den planlagte vegen. FRIFO trekker også frem at friluftaktiviteter for de som bor i nærheten er et viktig prinsipp for regional og nasjonal folkehelsepolitikk.

FRIFO konstaterer at adkomstvegen delvis er planlagt gjennom en naturtypelokalitet av stor verdi med seks påviste rødlistearter. Lokaliteten regnes samlet sett som er av de biologisk sett mest verdifulle gamle løvskogene som er kjent i Nordland. FRIFO refererer til naturmangfoldloven §§ 10 og 8, og mener Statnett i for liten grad har utredet tiltakets faktiske påvirkning av forekomstene av de enkelte rødlisteartene og av samlet belastning på lokaliteten som helhetlig økosystem. De mener også at kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt. FRIFO håper klatreinteressene og de biologiske interessene vil bli tatt hensyn til.

Salten Friluftsråd viser i uttalelse av 28. mars 2012 til ”Kartlegging og verdisetting av friluftsområder i Sørfold kommune”. Det trekkes frem at det omsøkte anlegget vil påvirke regionale friluftsinnteresser med direkte inngrep i et viktig buldreområde, og de mener dette ideelt sett bør unngås. Til slutt trekker Salten Friluftsråd frem at vegen fra Straumen, langs Straumvatnet til enden av Straumvatnet er adkomstveg for et viktig friluftsområde ved Røyrvatnet. Friluftsrådet beskriver vegen som rasutsatt og mener dette begrenser bruken av området. De mener at en kompensasjon for friluftsområder som blir påvirket av det omsøkte tiltaket vil være og rassikre vegen for å øke tilgjengeligheten til området ved Røyrvatnet.

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Nordland skriver i uttalelse av 16. april 2012 at det er viktig å påse at Naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) blir anvendt i saker hvor et tiltak kan påvirke biologisk mangfold. FNF Nordland mener adkomstvegen til nye Salten transformatorstasjon kan representere en risiko for en naturtypelokalitet av stor verdi med seks påviste rødlistearter. Lokaliteten regnes samlet sett som er av de biologisk sett mest verdifulle gamle løvskogene som er kjent i Nordland. FNF Nordland refererer til naturmangfoldloven §§ 10 og 8, og mener Statnett i for liten grad har utredet tiltakets faktiske påvirkning av forekomstene av de enkelte rødlisteartene og av samlet belastning på lokaliteten som helhetlig økosystem. De mener også at kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt.

Videre mener FNF Nordland at tiltaket vil ramme både lokale, regionale og nasjonale interesser for friluftslivet og naturmangfoldet. FNF Nordland påpeker at området som blir påvirket av tiltaket er kartlagt som et særlig viktig friluftsområde i kommunenes egen friluftslivskartlegging. De mener Statnett har hatt mangelfullt kunnskapsgrunnlag i vurderingene av hvordan tiltaket vil påvirke friluftslivet i området, og konstaterer at Statnett ikke har benyttet seg av tilgjengelige kartleggingsdata, men kun observasjoner av turstier osv. FNF Nordland mener de regionale verdiene i området utgjøres av et viktig buldringsområde, og trekker også frem at friluftaktiviteter for de som bor i nærheten er et viktig prinsipp for regional og nasjonal folkehelsepolitikk. Forumet mener også at dette tiltaket må ses i sammenheng med andre tiltak i området, og trekker frem at det foreligger konsesjonsvedtak til Fagerbakken kraftverk. De mener dette samlet sett vil redusere områdets verdi for friluftslivsutøvelse.

FNF Nordland ber om at det ikke gis konsesjon til tiltaket med begrunnelse i risiko for konflikt med biologiske interesser og friluftsliv. Skulle det gis konsesjon mener FNF Nordland at vegtraseen må trekkes så langt øst som mulig for å minske påvirkningen på naturtypelokaliteten. FNF Nordland stiller seg bak Salten Friluftsråds uttalelse av 28. mars 2012 punkt 3 om rassikring som en kompensasjon for friluftslivsområder som vil bli berørt av det omsøkte tiltaket.

Bodø klatreklubb skriver i uttalelse av 13. april 2012 at de ikke har kommentarer til selve transformatorstasjonen. Klatreklubben mener den omsøkte vegen opp til stasjonen vil gå gjennom et av de bedre buldreområdene i Norge, og forringe en av de viktigste gammelskoglokalitetene i Nordland. Det er påvist flere rødlistearter i området. Klatreklubben mener Statnett ikke tar nok hensyn til de biologiske verdiene i området, og påpeker at det i utredningen vedlagt søknaden er foreslått å utvide naturtypelokaliteten Lembakkan. Den foreslåtte utvidelsen inkluderer arealet hvor Statnett har planlagt veg til stasjonen. Klatreklubben mener Statnett underkommuniserer inngrepet ved å karakterisere det som å skulle rehabilitere eksisterende veg når de skal bygge over en 1 kilometer ny veg med omfattende skjæringer.

Videre mener Bodø klatreklubb at Statnett ikke etterstreber å gjøre tilpasninger og avbøtende tiltak for buldresteinene i området, blant annet fordi de har lagt vekt på å minimalisere terrenginngrepet etter Fylkesmannens retningslinjer. Klatreklubben beskriver at det meste av buldringen foregår i områder som ikke har like høye naturverdier som lenger vest, og mener det vil være mulig å gjøre tilpasninger for å unngå å skade på buldresteinene, og uten å komme i konflikt med de naturverdiene i området. Bodø klatreklubb mener Fylkesmannen vil vært enig med dem om ikke Statnett hadde underkommunisert omfanget av inngrepet. Klatreklubben påpeker videre at området er ”ferdig” utviklet som buldreområde, og vil ikke påvirke naturtypen ytterligere slik det er beskrevet i rapporten vedlagt søknaden. Til slutt mener klatreklubben Statnett har tatt for lett på at ny veg er eneste mulighet for anleggstrafikken og etableringen av transformatorstasjonen, og lurte på om ikke det finnes alternative måter å bygge anlegget på. Bodø klatreklubb ber NVE vurdere om det er mulig å pålegge Statnett å finne alternativ løsning på adkomsten til stasjonsområdet på Lemmen.

Norges klatreklubb (NKF) skriver i uttalelse av 16. april 2012 at de samtykker i Bodø klatreklubbs uttalelse, og ber også NVE vurdere om det er mulig å pålegge Statnett å finne alternativ løsning på adkomsten til stasjonsområdet på Lemmen.

Fauske klatreklubb skriver i uttalelse av 16. april 2012 at de ikke har kommentarer til selve transformatorstasjonen. Klatreklubben mener den omsøkte vegen opp til stasjonen vil gå gjennom et av de bedre buldreområdene i Norge, og beskriver dette som et av grunnlagene for rekruttering til klubben. Klatreklubben beskrives som relativt nyoppstartet, og de mener en redusering/fjerning av eksisterende klatremuligheter vil påvirke klubbens rekrutteringsgrunnlag og klubbens utvikling.

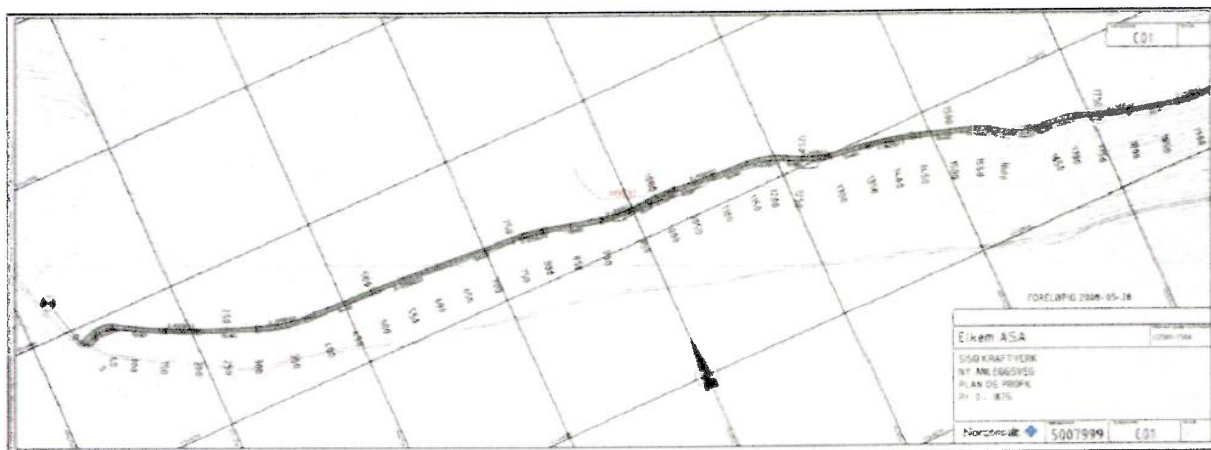
Klatreklubben henviser til at det i rapporten fra Miljøfaglig utredning vedlagt søknaden er beskrevet at flere rødlistearter vil forsvinne dersom planlagte veg etableres, og at et avbøtende tiltak vil være å legge vegen utenom dette området. Klatreklubben påpeker videre at området er ”ferdig” utviklet som buldreområde, og vil ikke påvirke naturtypen ytterligere slik det er beskrevet i omtalte rapport.

Fauske klatreklubb ber om at det ikke gis konsesjon til planene, og håper NVE stiller krav til Statnett om finne alternative løsninger for byggingen av transformatorstasjonen hvor det blir tatt hensyn til friluftsliv, klatring og floraen i området.

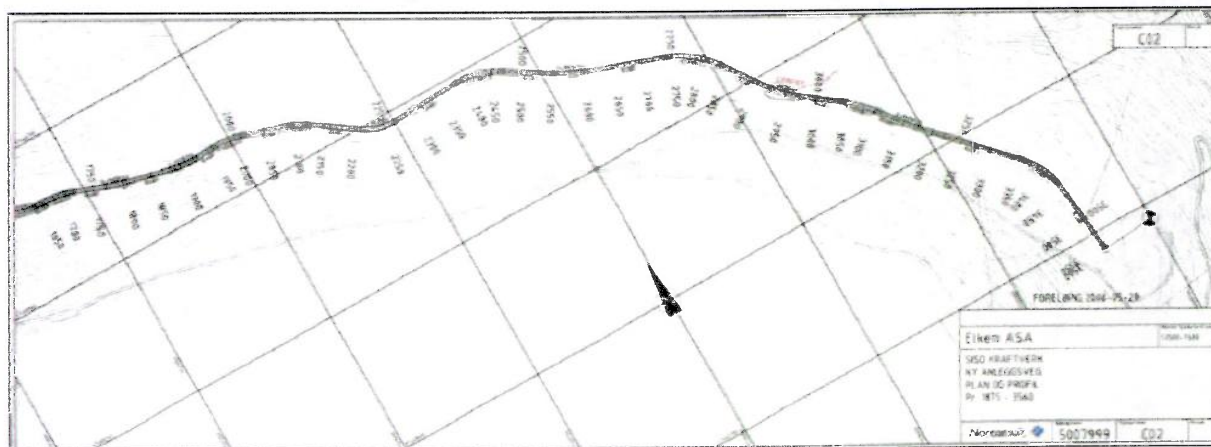
Vedlegg C

C. Adkomstveg

Plantegningene og ortofoto under viser Statnetts vurderte adkomstveger til Salten transformatorstasjon.

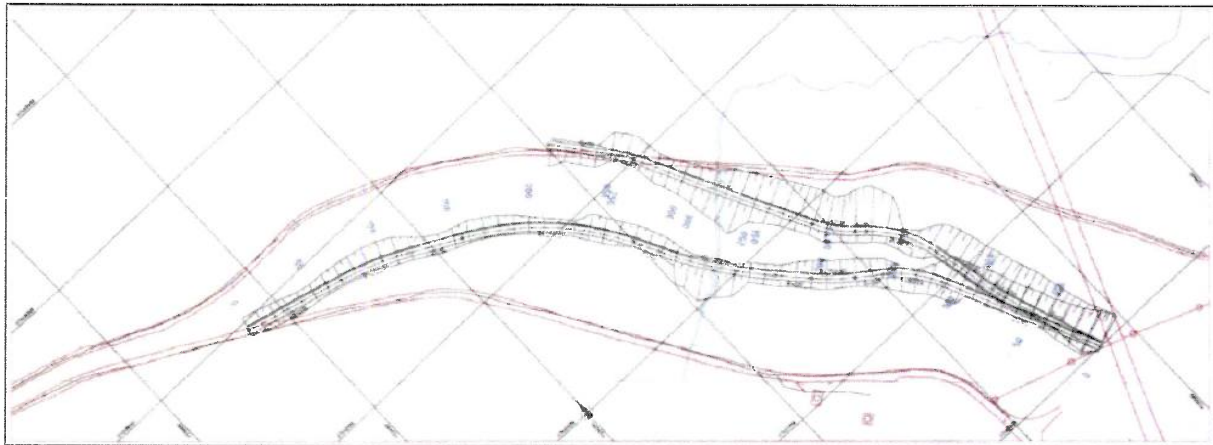
Figur 1: Plantegning over første halvdel av adkomstveg fra Forneset mot Lemmen. Tegning utarbeidet av Norconsult 28. mai 2008.

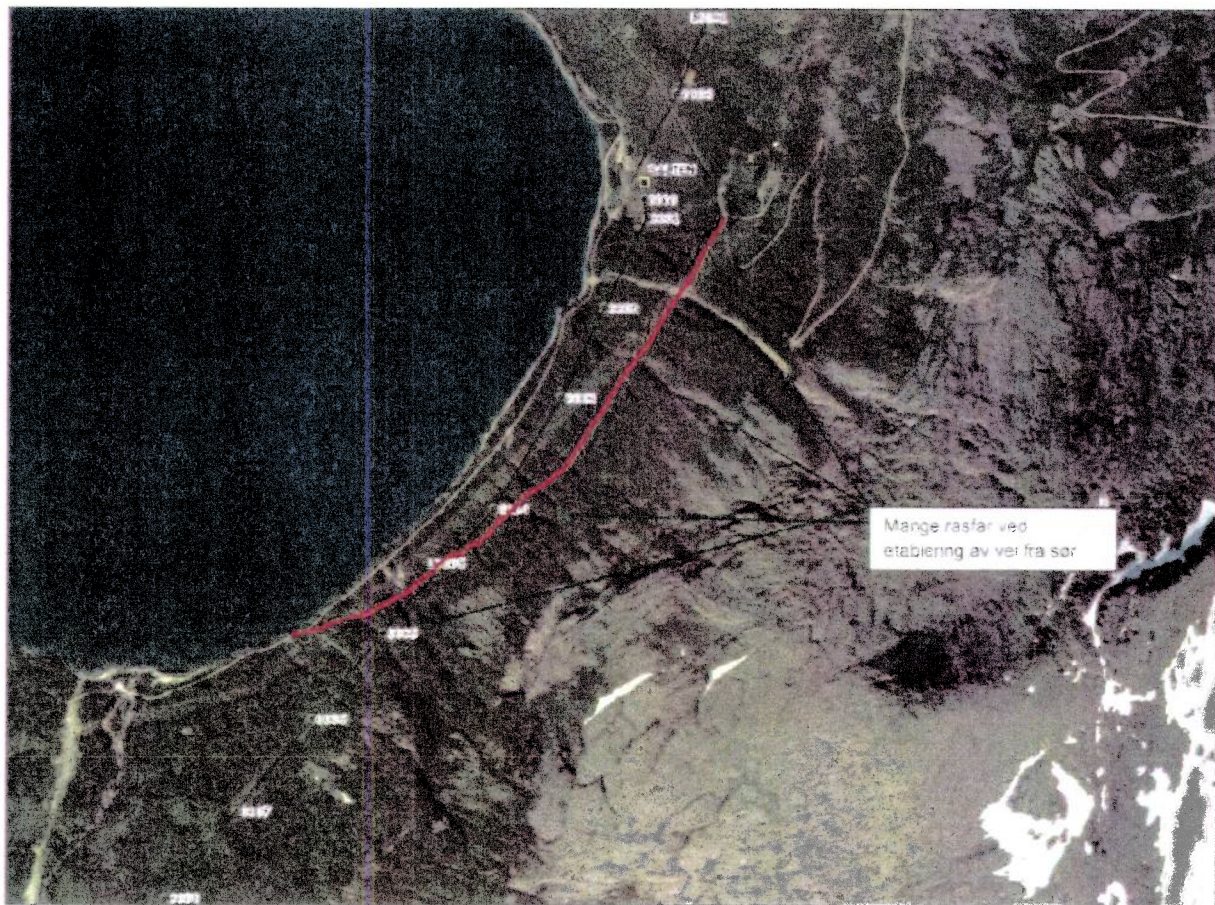
Figur 2: Plantegning over andre halvdel av adkomstveg inn mot Lemmen. Tegning utarbeidet av Norconsult 29. mai 2008.

Figur 3: Plantegning over omsøkt adkomstveg til Lemmen. Tegning utarbeidet av Rambøll 8. desember 2009.

Figur 4: Plantegning over adkomstveg opp lia. Tegning utarbeidet av Rambøll.

Figur 5: Ortofoto med inntegnet adkomstveg fra sør. Bilde hentet fra Statnetts kommentarer av 22. mai 2012. Skredet omtalt i "Rapport etter flomskred på anleggsveg inn til Røyrvatnet", mai 2012 vises som lys linje på bildet over (øverste sorte pil peker på dette rasområdet).

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Fylkesmannen i Nordland og
Nordland fylkeskommune

Vår dato: 08 JAN 2013

Vår ref.: NVE 201100850-59 kn/man

Arkiv: 611

Deres dato: -

Deres ref.: -

Saksbehandler:

Matilde Anker

22 95 98 90

man@nve.no

Statnett SF. Salten transformatorstasjon. Orientering om vedtak

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Statnett SF konsesjon for bygging og drift av Salten transformatorstasjon. NVE har vurdert at miljøvirkningene av tiltakene er akseptable sett i lys av at dette er en viktig transformatorstasjon i sentralnettet som vil øke forsynings sikkerheten mellom Nord-Norge og Midt-Norge. Stasjonen vil ligge tilbaketrukket på platået Lemmen, og vil ikke være synlig fra bebyggelsen i Straumen. Platået er i dag preget av utbygging, og den nye stasjonen er vurdert til ikke å endre mulighetene for utøvelse av friluftsliv i området. Vegen inn til transformatorstasjonen vil imidlertid berøre en viktig naturtype og noen klatrestein, men NVE mener at skadene kan begrenses ved god planlegging og fremlegging av en miljø-, transport- og anleggsplan som godkjennes av NVE.

Konsesjonsdokumentet, notatet "Bakgrunn for vedtak" av i dag og kart som viser tiltaket er lagt ved brevet, og er tilgjengelig på NVEs nettsider www.nve.no/kraftledninger.

Fylkesmannen Nordland og Nordland fylkeskommune har fremmet innsigelse til søknaden, og til adkomstvegen spesielt. NVE ber nå Fylkesmannen og fylkeskommunen om å lese NVEs vedlagte bakgrunnsnotat for vedtaket og vedtaket med vilkår og vurdere om det kan være grunnlag for å trekke innsigelsen. Dersom innsigelsen opprettholdes, vil NVE sende saken over til Olje- og energidepartementet etter klagefristens utløp.

Klage

Vedtaket kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen kom fram eller klageren fikk eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket, jf. forvaltningsloven kap. VI. Parter (grunneiere, rettighetshaver og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (andre med spesielt nær rettslig, økonomisk eller faktisk tilknytning til saken og organisasjoner som representerer berørte interesser) har rett til å klage på vedtaket. Å avgi høringsuttalelse eller på annen måte bli orientert om saken gir ikke i seg selv gir klagerett på vedtaket.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

En klage skal være skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes inn til NVE. Den bør inneholde en begrunnelse og opplysninger som gjør det mulig for NVE å avgjøre om klageren har klagerett. Etter forvaltningsloven skal NVE vurdere klagen og forberede saken før den sendes til Olje- og energidepartementet. Vi foretrekker at klager sendes til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Siv Sannem Inderberg
Siv Sannem Inderberg
seksjonssjef

Matilde Anker
Matilde Anker
seniorrådgiver

Vedlegg: NVEs bakgrunnsnotat for vedtak om ny Salten transformatorstasjon

Kopi: Statnett SF

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

I henhold til vedlagte liste

Vår dato: 08 JAN 2013

Vår ref.: NVE 201100850-58 kn/man

Arkiv: 611

Deres dato: -

Deres ref.: -

Saksbehandler:

Matilde Anker

22 95 98 90

man@nve.no

Statnett SF. Salten transformatorstasjon. Orientering om vedtak

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Statnett SF konsesjon for bygging og drift av Salten transformatorstasjon. NVE har vurdert at miljøvirkningene av tiltakene er akseptable sett i lys av at dette er en viktig transformatorstasjon i sentralnettet som vil øke forsyningsikkerheten mellom Nord-Norge og Midt-Norge. Stasjonen vil ligge tilbaketrukket på plataet Lemmen, og vil ikke være synlig fra bebyggelsen i Straumen. Plataet er i dag preget av utbygging, og den nye stasjonen er vurdert til ikke å endre mulighetene for utøvelse av friluftsliv i området. Vegen inn til transformatorstasjonen vil imidlertid berøre en viktig naturtype og noen klatrestein, men NVE mener at skadene kan begrenses ved god planlegging og fremlegging av en miljø-, transport- og anleggsplan som godkjennes av NVE.

Konsesjonsdokumentet, notatet "Bakgrunn for vedtak" av i dag og kart som viser tiltaket er tilgjengelig på NVEs nettsider www.nve.no/kraftledninger.

Denne orienteringen sendes til alle hørings- og orienteringsinstanser, grunneiere og berørt reinbeitedistrikt. Den allmenne høringen, offentlige møter og møter med lokale og regionale myndigheter er en sentral del av NVEs konsesjonsbehandling. Gjennom denne prosessen, der enhver har adgang til å komme med sine innspill og synspunkter, skal NVE sikre at det er gjort rede for alle sider ved saken. Vi har nå gitt konsesjon og takker for alle innspill og kommentarer som har kommet inn i den allmenne høringen.

Partinnsyn

Forvaltningslovens regler om partsinnsyn gir grunneiere/rettighetshavere rett til å be om å få se sakens dokumenter. Ved ønsker om dokumentinnsyn, ta kontakt med saksbehandler i NVE eller send e-post til innyn@nve.no.

Klage

Vedtaket kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen kom fram eller klageren fikk eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket, jf. forvaltningsloven kap.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

VI. Parter (grunneiere, rettighetshaver og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (andre med spesielt nær rettslig, økonomisk eller faktisk tilknytning til saken og organisasjoner som representerer berørte interesser) har rett til å klage på vedtaket. Å avgi høringsuttalelse eller på annen måte bli orientert om saken gir ikke i seg selv gir klagerett på vedtaket.

En klage skal være skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes inn til NVE. Den bør inneholde en begrunnelse og opplysninger som gjør det mulig for NVE å avgjøre om klageren har klagerett. Etter forvaltningsloven skal NVE vurdere klagen og forberede saken før den sendes til Olje- og energidepartementet. Vi foretrekker at klager sendes til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no. Ved spørsmål eller behov for nærmere opplysninger, ta kontakt med saksbehandler i NVE, Matilde Anker tlf 22 95 98 90 eller e-post man@nve.no.

Med hilsen

Siv Sannem Inderberg
seksjonssjef

Matilde Anker
seniorrådgiver

Liste over orienteringsinstanser:

Sørfold kommune
Sametinget
Reindriftsforvaltningen i Nordland
Direktoratet for naturforvaltning
Dir. for samfunnssikkerhet og beredskap
Bodø klatreklubb
Fauske klatreklubb
Friluftslivets fellesorganisasjon
Friluftsrådenes Landsforbund
Forum for natur og friluftsliv, Nordland
Salten friluftsråd
Olje- og energidepartementet
Hans Idar Valjord
Wiktor Johan Johansen
Anne Lise Nilsen
Inger Angelika M. Østmo
Torbjørg Johanne Strømmen
Lisbeth Hansen
Kjell Helland
Reinbeitedistrikt Storskog/Sjunkfjell Duokta v/ Annfinn Pavall
Siso Energi AS
Nordlandsnett AS
Sørfold Kraftlag SA
Elkem Salten AS
Østfold Energi AS
Salten Kraftsamband AS